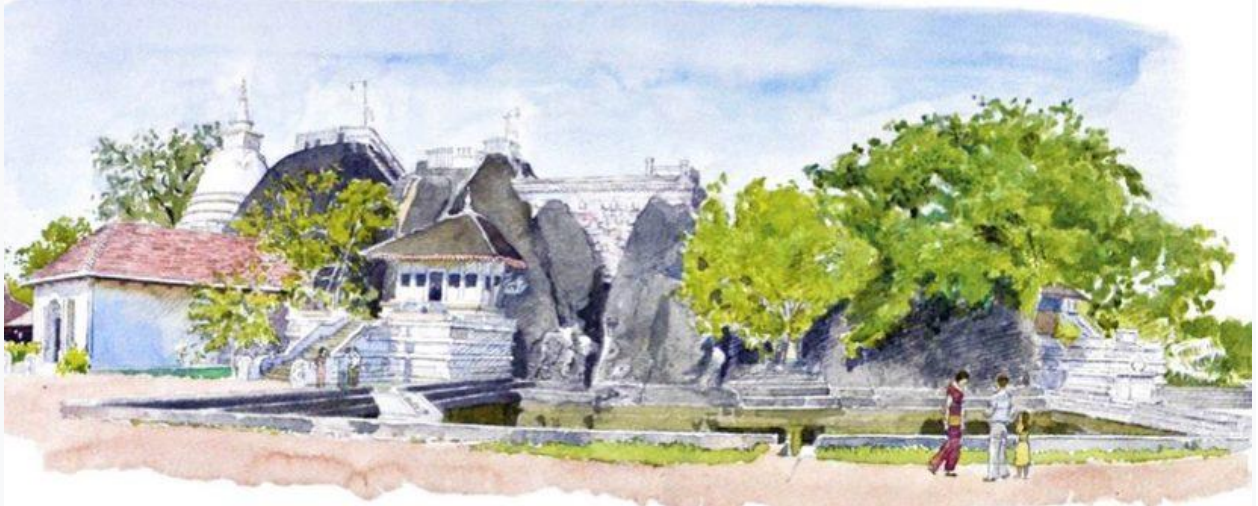

අනුරාධපුර පෞරාණික ස්ථාන

1. ඇත්පොකුණ

ශ්‍රී ලංකාවේ සශ්‍රීක සතා සිවුපාලා සහ පෞරාණික භූ දර්ශන මධ්‍යයේ පිහිටා ඇති ඇත්පොකුණ එහි ගමන් කරන සියලු

දෙනාගේ සිත් ඇදගන්නා සන්සුන් හා ප්‍රහේලිකාවක් ලෙස පවතී. "උල්පත් දහසක්" ලෙසින් හැඳින්වෙන ඇත් පොකුණ ස්වභාවික ආශ්වර්ථයකි, උල්පත්, දිය ඇලි සහ බහුල ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ වලින් පුරසාරම් දොඩන අතර, එය ස්වභාව ධර්මයට ආදරය කරන්නන්ට සහ සන්සුන් භාවය සොයන්නන්ට තෝනැත්තක් බවට පත් කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම කඳුකරයේ පිහිටා ඇති ඇත් පොකුණ යනු වේගවත් නූතන ලෝකයට සාපේක්ෂව නොනැසී පවතින සැඟවුණු මැණිකකි. එහි හුදකලා ස්වභාවය මෙම පාරාදීප ගමනාන්තයේ ආකර්ෂණය වැඩි කරයි, සංචාරකයින් එහි අහිරහස් ගවේෂණය කිරීමට සහ ස්වභාව මානාවගේ වැලඳ ගැනීමට පොළඹවයි.

ඇත් පොකුණ හදවතට පිවිසෙන විට ස්වභාවධර්මයේ නාද සංඛ්‍යාවන්ගෙන් ඉන්ද්‍රියයන් අවදි වේ. පළිඟු වැනි පැහැදිලි ජලයේ මෘදු ගලායාම, කුරලු නාදයේ සුසංයෝගී තනු සහ කොළවල සනසවන ඝෝෂාව ස්වභාවික වාද්‍ය වෘන්දයක් නිර්මාණය කරන අතර

එමඟින් ආත්මය ක්ෂණිකව සන්සුන් වන අතර අමුත්තන් සාමකාමී සන්සුන් තත්ත්වයකට ගෙන යයි.

අත් පොකුණෙහි වඩාත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වන්නේ, නිසැකවම, එහි බොහෝ උල්පත් වේ. මෙම උල්පත් පෘථිවියෙන් මතු වන අතර, කැඩපතක් මෙන් අවට සුන්දරත්වය පිළිබිඹු කරන කුඩා දිදුලන ජල තටාක නිර්මාණය කරයි. ජලය සුව කිරීමේ ගුණ ඇති බව විශ්වාස කරන අතර ප්‍රදේශවාසීන් විසින් පූජනීය ලෙස සලකනු ලබන අතර, ඔවුන් ප්‍රබෝධමත් ජලයේ ස්නානය කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ ආත්මය පිරිසිදු කිරීමට පැමිණේ.

අත් පොකුණෙහි ඇති අපූර්ව දසුන් අතර සමනලුන් එක් විචිත්‍රවත් මලක සිට තවත් මලකට පියාසර කරන දර්ශනය, ඔවුන්ගේ මනරම් නර්තනයෙන් මනරම් දර්ශනය වැඩි දියුණු කරයි. මෙහි දක්නට ලැබෙන විවිධ වෘක්ෂලතාවලට විදේශීය ඕකිඩ්, ආවේණික ශාක විශේෂ සහ විවිධ වන ජීවීන් සඳහා නවාතැන් සහ පෝෂණය සපයන උස් ගස් ඇතුළත් වේ.

අත් පොකුණ ගවේෂණය කරන විට, කෙනෙකුට මෙම අභයභූමිය නිවහන ලෙස හඳුන්වන ජීවීන් සමූහයක් හමුවිය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ දම් පැහැති මුහුණැති ලැන්ගර් ගස් මුදුන් හරහා අලංකාර ලෙස පැද්දෙන අතර වර්ණවත් ආවේණික පක්ෂීන් ඔවුන්ගේ පියාපත් වලින් අහස පින්තාරු කරති. දිවයිනේ ජනප්‍රවාදයේ එන තේජාන්විත හා ගෞරවාදරයට පාත්‍ර වූ ජීවියෙකු වන ශ්‍රී ලාංකික දිවියා නොපෙනෙන සහ වඳවී යාමේ තර්ජනයට ලක්ව සිටින ආකාරය ගැන විමසිලිමත් නිරීක්ෂකයින්ට දැකගත හැකිය.

අත් පොකුණෙහි ඉන්ද්‍රජාලික ආකර්ෂණය එහි ස්වභාවික සුන්දරත්වය ඉක්මවා යයි; එය ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වැදගත්කමක් දරයි. මෙම ස්ථානය පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයන් විසින් ගෞරවයට පාත්‍ර වී ඇති අතර, ඒ ආසන්නයේ ඇති පුරාවිද්‍යාත්මක සොයාගැනීම්වලින් පෙන්නුම් කරන්නේ වර්තමානය හා බද්ධ වූ පොහොසත් අතීතයකි.

අත් පොකුණ නැරඹීම ස්වභාවධර්මය සමඟ සම්බන්ධ වීමට අවස්ථාවක් පමණක් නොව තමා සමඟ නැවත සම්බන්ධ වීමට අවස්ථාවක් ද වේ. සාමකාමී පරිසරය එදිනෙදා ජීවිතයේ අවුල් සහගත තත්ත්වයෙන් විවේකයක් ලබා දෙන අතර, අභ්‍යන්තර විමර්ශනයට සහ මෙනෙහි කිරීමට ඉඩක් ලබා දේ. එය ලෝකයේ පීඩනයෙන් මිදී පැවැත්මේ සරල බවින් සැනසීමක් ලබා ගත හැකි ස්ථානයකි.

එවැනි පෞරාණික ස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීම අනිශ්චිත වැදගත් වන අතර, වගකීම් සහගත සහ තීරසාර සංචාරක ව්‍යාපාරයක් ප්‍රගුණ කිරීම සියලුම අමුත්තන්ගේ වගකීමකි. සැහැල්ලුවෙන් අවිදිමෙන්, අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීමෙන් සහ ස්වභාවික පරිසරයට ගරු කිරීමෙන්, අත්පොකුණ පරම්පරා ගණනාවකට අහසභූමියක් ලෙස පවතින බව සහතික කළ හැකිය.

අවසාන වශයෙන්, අත් පොකුණ ස්වභාවධර්මයේ අසිරිය පිළිබඳ සැබෑ සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. එහි නොගැලපෙන සුන්දරත්වය, සමෘද්ධිමත් පරිසර පද්ධතිය සහ නිස්කලංක පරිසරය සාමාන්‍ය දේවලින් මිදීමට උත්සාහ කරන අයට එය නැරඹිය යුතුම ගමනාන්තයක් බවට පත් කරයි. අත් පොකුණ වෙත යන ගමන මනුෂ්‍යත්වයේ සහ ස්වභාවධර්මයේ සුසංයෝගී සහජීවනය දැක බලා ගැනීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙන අතර අපගේ ග්‍රහලෝකයට පිරිනමන අසීමිත සුන්දරත්වය සිහිපත් කිරීමක් ලෙස සේවය කරයි. අපි මෙම නිධානයන් අගය කර ආරක්ෂා කරමු, මන්ද ඒවා අපගේ හවුල් මනුෂ්‍යත්වයේ සාරය සහ සාමකාමී සහ තීරසාර අනාගතයකට යතුරයි.

2. ඉසුරුමුණිය

ඉසුරුමුණිය, ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික අනුරාධපුර නගරයේ පිහිටි ඉපැරණි පාෂාණ විහාරය, දිවයිනේ පොහොසත් සංස්කෘතික හා ආගමික උරුමයන් සඳහා කැපී පෙනෙන සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. පුරාණයේ මුල් බැසගත් සහ අහිරහස් වලින් වැසී ඇති ඉසුරුමුණිය කලාත්මක දීප්තිය,

ඓතිහාසික වැදගත්කම සහ අධ්‍යාත්මික භක්තියේ විශිෂ්ට සම්මිශ්‍රණයක් විදහා දක්වයි. ක්‍රිස්තු පූර්ව 3 වන සියවසේ දේවානම්පිය තිස්ස රජුගේ පාලන සමයේදී ඉදිකරන ලද මෙම සිත් ඇදගන්නාසුළු පාෂාණ විහාරය කාලය, කලාව සහ අධ්‍යාත්මිකත්වය හරහා ගැඹුරු ගමනක් ඉදිරිපත් කරමින් නරඹන්නන්ගේ පරම්පරා ගණනාවක් කුතුහලයට පත් කර ඇත.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අගනුවර වූ අනුරාධපුරය, ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ පමණ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වැනි සියවස දක්වා බුද්ධාගමේ සහ සංස්කෘතියේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සමෘද්ධිමත් විය. මෙම කාල වකවානුවේදී, බුද්ධ ධර්මයට ගෞරව කිරීම සඳහා දේවානම්පිය තිස්ස රජු විසින් ආරම්භ කරන ලද ඉසුරුමුණිය ඇතුළු බෞද්ධ ස්මාරක රාශියක් නගරයට නැඟී ඇත.

II. වාස්තුවිද්‍යාත්මක ආශ්චර්යය:

A. ගල් කැපු පන්සල:

ඉසුරුමුණියේ එක් සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වන්නේ එහි ඇති පාෂාණමය ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයයි. දේවමාළිගාව ස්වභාවික ග්‍රැනයිට් පාෂාණ මුහුණතට දක්ෂ ලෙස කැටයම් කර ඇති අතර, මිනිසා විසින් සාදන ලද ව්‍යුහය සහ අවට පරිසරය අතර බාධාවකින් තොරව ඒකාබද්ධතාවයක් ඇති කරයි. පාෂාණයෙන් සාදන ලද නිර්මාණය විහාර සංකීර්ණයට කාලානුරූපී බව සහ අද්භූත බව ලබා දෙයි.

B. විහාර සහ රූප නිවස:

ඉසුරුමුණිය පුරාණ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා වැඩ වාසය කළ අතර ඔවුන්ගේ අධ්‍යාත්මික කටයුතුවල නිරත වූ විහාරයක් හෝ ආරාමයකින් සමන්විත වේ. විහාරයට යාබදව පූජනීය බුද්ධ ප්‍රතිමාවක් තැන්පත් කර ඇති රූප මන්දිරය, භක්ති පිළිවෙත් සහ භාවනා භාවනාව සඳහා කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස සේවය කරයි.

III. ප්‍රහේලිකාවක් වන පාෂාණ කැපු මූර්ති:

A. ඉසුරුමුණිය පෙම්වතුන්:

ඉසුරුමුණියේ වඩාත් කීර්තිමත් හා ප්‍රහේලිකාවක් වන ලක්ෂණ අතර පාෂාණයෙන් කැපු මූර්ති ද වේ. මෙයින් වඩාත් ප්‍රසිද්ධ වන්නේ "ඉසුරුමුණිය පෙම්වතුන්" මූර්තිය වන අතර එය තරුණ යුවලක් මුදු මොළොක් හා සෙනෙහසින් වැලඳ ගන්නා ආකාරය නිරූපණය කරයි. මෙම මූර්තියේ සංකීර්ණත්වය සහ කලාත්මක බව එහි ඓතිහාසික සන්දර්භය සහ වැදගත්කම පිළිබඳව විවාද සහ අනුමාන ඇති කර ඇත.

B. අලි පොකුණ:

ප්‍රධාන විහාර සංකීර්ණයට යාබදව, අලි ඇතුන්ගේ ජලය පානය කරන සංකීර්ණ ගල් කැටයම් වලින් සරසා ඇති පුරාණ පොකුණක් ඉසුරුමුණියේ කලාත්මක ආකර්ෂණය වැඩි කරයි. මෙම "අලි පොකුණ" පැරණි ශ්‍රී ලාංකේය ශිල්පීන්ගේ තාක්ෂණික විශේෂඥතාව සහ නිර්මාණශීලීත්වය ප්‍රදර්ශනය කරයි.

IV. අධ්‍යාත්මික වැදගත්කම:

A. භක්තිවන්ත ස්ථානයක්:

ඉසුරුමුණිය සියවස් ගණනාවක් පුරා භක්තිවන්ත හා අධ්‍යාත්මික වැදගත්කමක් ඇති ස්ථානයකි. සෑම තරාතිරමකම බෞද්ධයෝ පන්සලට පැමිණ වැද පුදා ගැනීමටත් භාවනා කිරීමටත් ආශීර්වාද ලබා ගැනීමටත් ය. පන්සල් සංකීර්ණයේ සන්සුන් වාතාවරණය, අභ්‍යන්තර විමර්ශනයට සහ අධ්‍යාත්මික වර්ධනය සඳහා හිතකර පරිසරයක් සපයයි.

B. සර්වඥ ධාතු සංරක්ෂණය:

ඉසුරුමුණිය ශ්‍රී ලංකාවේ පූජනීය පූජනීය ස්ථාන අතර බුද්ධ පූජනීය ධාතු තැන්පත් කර ඇති බව විශ්වාස කෙරේ.

V. සංස්කෘතික සංකේතය:

එහි ආගමික වැදගත්කමෙන් ඔබ්බට, ඉසුරුමුණිය පුරාණ ශ්‍රී ලාංකීය කලාත්මක හා වාස්තුවිද්‍යාත්මක දක්ෂතාවයේ සංස්කෘතික සංකේතයක් නියෝජනය කරයි. විහාරස්ථානයේ සංකීර්ණ කැටයම් සහ ගල් කැටයම් මුර්ති දිවයිනේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමයේ විරස්ථාසී උදාහරණ ලෙස පවතී.

VI සමකාලීන වැදගත්කම:

A. සංචාරක ආකර්ෂණය:

ඉසුරුමුණිය සලකිය යුතු සංචාරක ආකර්ෂණයක් ලෙස පවතින අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ පෞරාණික උරුමයන් තුළ ගිල්වීමට උත්සාහ කරන ලොව පුරා නරඹන්නන් ආකර්ෂණය කරයි. විහාර සංකීර්ණය අතීතයේ කලාත්මක හා අධ්‍යාත්මික උරුමය පිළිබඳ සිත් ඇදගන්නා සුළු දසුනක් ලබා දෙයි.

B. සංරක්ෂණ උත්සාහයන්:

එහි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වටිනාකම හඳුනා ගනිමින් ඉසුරුමුණිය සංරක්ෂණය කර ආරක්ෂා කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත. සංරක්ෂණ මූලපිරීම් මගින් විහාරස්ථානයේ මුල් තේජස අනාගත පරපුරට අගය කිරීමට සහ අගය කිරීමට සහතික කරයි.

VII. උත්සව සහ උත්සව:

වසර පුරා ඉසුරුමුණිය විවිධ ආගමික හා සංස්කෘතික උත්සව පවත්වයි. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් ශ්‍රී ලංකාවට බුදුදහම හඳුන්වාදීම සනිටුහන් කරන පොසොන් පොහොය වඩාත් කැපී පෙනෙන උත්සවයකි. මෙම උත්සවය අතරතුර, විහාරස්ථානය විවිත්‍රවත් වර්ණ, භක්ති පූජා සහ අධ්‍යාත්මික උද්‍යෝගයෙන් ජීවමාන වේ.

3. නුවර වැව

ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික අනුරාධපුර නගරයේ පිහිටි පෞරාණික ජලාශයක් වන නුවර වැව අතීතයේ දී දිවයිනේ විශිෂ්ට ජලවිදුලි ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ කෘෂිකාර්මික කුසලතාවයන් පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. තුන්වන සියවසේ පළමුවන

ගජබාහු රජුගේ පාලන සමයේදී ඉදිකරන ලද නුවර වැව, කලාපයේ වියළි තැනිතලා සාරවත් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් බවට පරිවර්තනය කරමින් තීරණාත්මක වාරි පද්ධතියක් ලෙස සේවය කළේය. එහි ප්‍රායෝගික වැදගත්කමෙන් ඔබ්බට, නුවර වැව පුරාණ ශ්‍රී ලාංකේය ශිෂ්ටාචාරයේ ප්‍රතිභාව පිළිබිඹු කරමින් සහ අතීතයට ගෞරවනීය හැඟීමක් ඇති කරමින් සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කමක් දරයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අගනුවර වූ අනුරාධපුරය ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වැනි සියවස දක්වා බෞද්ධ සංස්කෘතියේ සහ ඉගෙනීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සමෘද්ධිමත් විය. ක්‍රිස්තු වර්ෂ 113-135 දක්වා පාලනය කළ පළමු ගජබාහු රජුගේ පාලන සමයේදී නුවර වැව ඉදිකිරීම දිවයිනේ ඉතිහාසයේ සහ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයේ සුවිශේෂී සන්ධිස්ථානයක් සනිටුහන් කළේය.

II. ඉංජිනේරු මාර්ගවල:

A. ජලාශ ව්‍යුහය :

නුවර වැව වර්ග කිලෝමීටර් 90 ක පමණ භූමි ප්‍රදේශයක් ආවරණය වන අතර උපරිම දිග කිලෝමීටර් 5 ක් පමණ වන ආකර්ෂණීය වාර් ජලාශයකි. මෙම ජලාශය ඉදිකර ඇත්තේ මල්වතු ඔය හරහා බැම්මක් ඉදිකර, එලදාසී ලෙස ජලය රඳවාගෙන විශාල කෘත්‍රීම වැවක් නිර්මාණය කිරීමෙනි.

B. විස්තීර්ණ ඇල ජාලය:

නුවර වැවේ ඇති සුවිශේෂීම අංගයක් වන්නේ එහි ඇති ඇල මාර්ග සහ සොරොව් ජාලය සංකීර්ණ වීමයි. මෙම ඇල මාර්ග නිර්මාණය කර ඇත්තේ අවට කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වලට එලදාසී ලෙස ජලය බෙදා හැරීම සඳහා දිගු දුරකට ජලය ප්‍රවාහනය කිරීමටය. මෙම ජල මාර්ගවල ඉංජිනේරු දීප්තිය වසර පුරා සහල් සහ අනෙකුත් භෝග වගා කිරීමට ඉඩ ලබා දුන්නේය.

III. කෘෂිකාර්මික සමෘද්ධිය:

A. වියළි බිම් පරිවර්තනය කිරීම:

නුවර වැව නිර්මාණය කිරීම කලාපයේ කෘෂිකර්මාන්තයේ විප්ලවයක් ඇති කළේ ශුෂ්ක හා මුඩු බිම් එලදාසී හා සාරවත් කෙත් බවට පරිවර්තනය කිරීමෙනි. ජලාශයේ ජල සැපයුම අඛණ්ඩව වගා කිරීමට පහසුකම් සැලසූ අතර එය බහුල අස්වැන්නක් සහ ආර්ථික සමෘද්ධියකට මග පාදයි.

B. ආර්ථික බලපෑම:

කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාවයට නුවර වැව දායක වීම නිසා අනුරාධපුර රාජධානිය ආර්ථික වශයෙන් ස්වයංපෝෂිත වීමට හැකි විය. අතිරික්ත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන රාජධානියේ ආර්ථික ස්ථාවරත්වය ශක්තිමත් කරමින් වෙළඳාම සහ වාණිජ්‍යය පෝෂණය කළේය.

IV. සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම:

A. පුරාණ දක්ෂතාවයේ සංකේතය:

නුවර වැව පුරාණ ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ උසස් හයිඩ්‍රොලික් ඉංජිනේරු කුසලතා පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස සේවය කරයි. ජලාශයේ ඉදිකිරීම් සහ නඩත්තු කටයුතු අතීතයේ සම්පත් හා දැනුම පෙන්නුම් කරයි.

B. ඓතිහාසික උරුමය:

නුවර වැව ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණිතම සහ විශාලතම වාරි ජලාශවලින් එකක් ලෙස ඓතිහාසික වැදගත්කමක් ඇති ස්ථානයකි. එය පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයේ උරුමය හා ප්‍රඥාව ආරක්ෂා කරමින් සියවස් ගණනාවක් පුරා විදේදරාගෙන ඇත.

V. සමකාලීන වැදගත්කම:

A. සංචාරක ආකර්ෂණය:

අද වන විට නුවර වැව ජනප්‍රිය සංචාරක ආකර්ෂණයක් ලෙස පවතින අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ පෞරාණික උරුමයන් ගවේෂණය කිරීමට ලොව පුරා නරඹන්නන් උනන්දු වෙයි. ජලාශයේ දර්ශනීය සුන්දරත්වය සහ ඓතිහාසික ආකර්ෂණය සංචාරකයින්ගේ සිත් ඇදගන්නා ගමනාන්තයක් බවට පත් කරයි.

B. කෘෂිකාර්මික උරුමය:

එහි පැරණි සම්භවය නිබියදීන්, නුවර වැව කලාපයේ කෘෂිකාර්මික භූ දර්ශනයේ වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ජලාශයේ ජල සැපයුම නවමන් දේශීය ගොවීන්ගේ ජීවනෝපාය පවත්වා ගනිමින් සහල් සහ අනෙකුත් භෝග වගා කිරීමට සහාය වේ.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

එහි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වටිනාකම හඳුනා ගනිමින් නුවර වැව සංරක්ෂණය කර ආරක්ෂා කිරීමට උත්සාහ දරා ඇත. ජලාශයේ ව්‍යුහාත්මක අඛණ්ඩතාව පවත්වා ගැනීම සහ අනාගත පරපුර සඳහා එහි වැදගත්කම ආරක්ෂා කිරීම සංරක්ෂණ මූලපිඵමවල අරමුණයි.

VII. උත්සව සහ උත්සව:

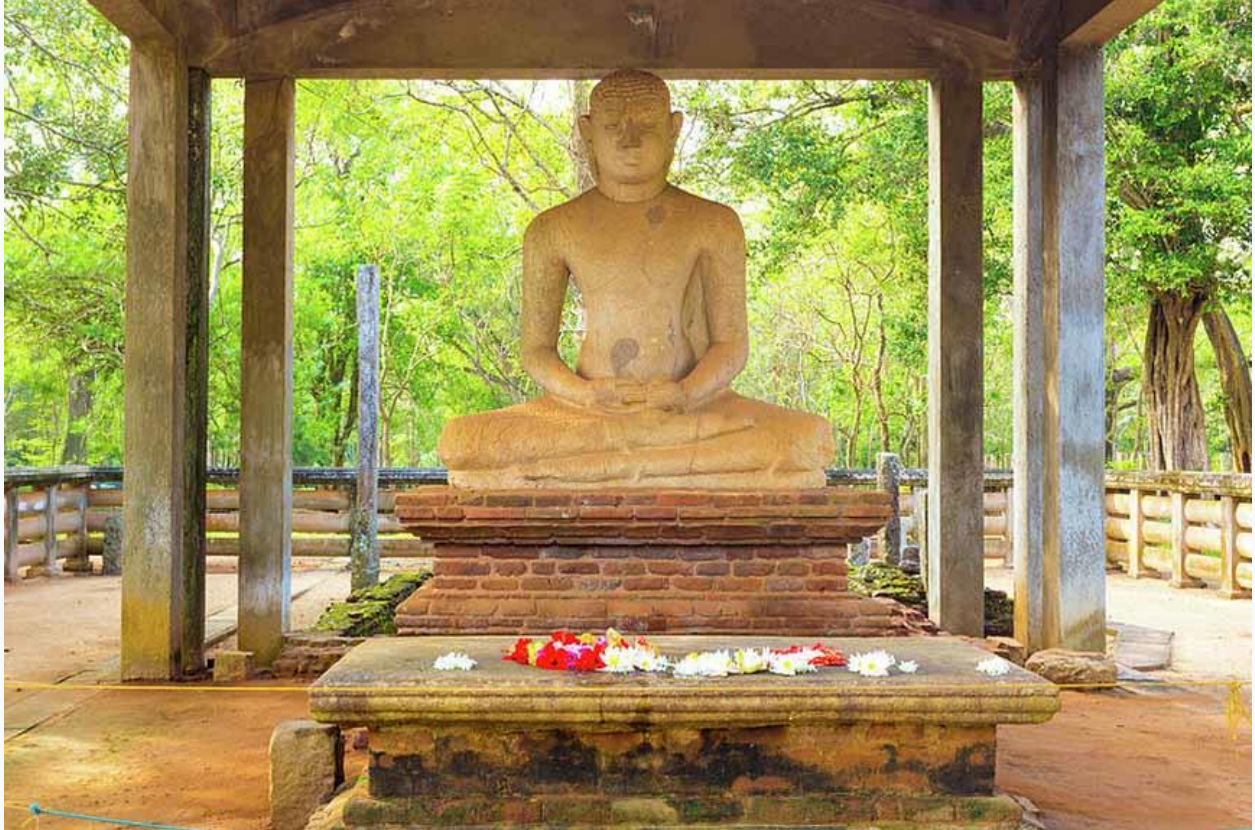
නුවර වැව විවිධ ආගමික හා සංස්කෘතික උත්සව සඳහා පසුබිම වේ. මේ අතරින් මිහිදු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් ලක්දිවට බුදු දහම හඳුන්වාදීම සිහිපත් කෙරෙන පොසොන් පොහොය උත්සවය මහත් උනන්දුවෙන් හා භක්තියෙන් සමරනු ලබයි.

නිගමනය:

ඉංජිනේරුමය ආශ්චර්යය, කෘෂිකාර්මික වැදගත්කම සහ සංස්කෘතික උරුමයන් සහිත නුවර වැව පුරාණ ශ්‍රී ලාංකේය ශිෂ්ටාචාරයේ නිධාන සංකේතයක් ලෙස පවතී. කෘෂිකාර්මික සමෘද්ධිය සහ ආර්ථික වර්ධනයේ මූලාශ්‍රයක් ලෙස එය අනුරාධපුර රාජධානියේ ඉතිහාසය හැඩගැස්වීමේදී තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය. අද වන විට නුවර වැව විස්මය සහ ප්‍රශංසාව ඇති කරවන අතර, අතීතයේ විවක්ෂණභාවය සහ ප්‍රඥාව ගවේෂණය කිරීමට අමුත්තන්ට ආරාධනා කරයි. එහි

ඓතිහාසික උරුමය සහ සංස්කෘතික වැදගත්කම ආරක්ෂා කර ගැනීමෙන් මෙම පෞරාණික ජලාශය නුවර වැව ඉවුරේ සමෘද්ධිමත් වූ පුරාණ ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ ගැඹුරු අගඝූමක් ඇති කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ විශිෂ්ට උරුමයේ සදාකාලික ස්මාරකයක් ලෙස පවතී.

4. සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාව

සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාව බුද්ධත්වයේ සන්සුන් හා භාවනාමය රාජ්‍යයේ සංකේතාත්මක නිරූපණයක් වන සමාධි බුදුන් වහන්සේ බෞද්ධ කලාව සහ දර්ශනය තුළ ගැඹුරු වැදගත්කමක් දරයි. ගැඹුරු භාවනාවක සිටින බුදුන් වහන්සේ නිරූපනය කරමින් හරස් පාද ඉරියව්වෙන් හිඳගෙන ඇස් වසාගෙන සිටින සමාධි බුදුරජාණන් වහන්සේ අධ්‍යාත්මික අවබෝධයේ සහ අභ්‍යන්තර සාමයේ උච්චතම අවස්ථාව සංකේතවත් කරයි. මෙම විචිත්‍රවත් නිරූපණය බුද්ධත්වය කරා යන බුදුන් වහන්සේගේ පරිවර්තනීය ගමන සිහිපත් කිරීමක් ලෙස ක්‍රියා කරන අතර අධ්‍යාත්මික පිබිදීම සහ

විමුක්තිය සඳහා උත්සාහ කිරීමට බැතිමතුන්ට සහ ගවේෂකයන්ට පෙළඹවීමක් ඇති කරයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

සමාධි බුදුන්ගේ ඓතිහාසික මූලයන් පුරාණ භාරතය දක්වා දිව යයි, එනම් ක්‍රි.පූ. 5 වන සියවසේදී, සිද්ධාර්ථ ගෞතම කුමරු සිය කුමාර ජීවිතය අත්හැර සත්‍යය සහ අවබෝධය සඳහා ගවේෂණයක් ආරම්භ කළ විටය. වසර ගණනාවක දැඩි අධ්‍යාත්මික පුහුණුවෙන් හා භාවනාවෙන් පසු, සිද්ධාර්ථ බුද්ධගයාවේ බෝධිය යට බුද්ධත්වය ලබා, පිබිදුණු බුදු බවට පත් විය.

II. සංකේතවාදය සහ අර්ථය:

A. සමාධි - ගැඹුරු භාවනා තත්ත්වය:

"සමාධි" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ගැඹුරු සමාධිය සහ භාවනාමය අවගෝෂණ තත්ත්වයක් අවධානයට ලක් වූ සහ විනයානුකූල අභ්‍යාසයෙනි. සමාධි බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙම ගැඹුරු භාවනා තත්ත්වය මුර්තිමත් කරන අතර, මනස සම්පූර්ණයෙන්ම නිශ්චලව හා සන්සුන්ව, අවධානය වෙනතකට යොමු කිරීමෙන් හා මෝහයෙන් තොර වේ.

B. හරස් කකුල් ඉරියව්ව:

බුදුන් වහන්සේ බොහෝ විට නිරූපණය කරනු ලබන්නේ හරස් පාද සහිත ඉරියව්ව ලෙස හැඳින්වෙන නෙළුම් හෝ අර්ධ නෙළුම් ඉරියව්වෙනි. මෙම ඉරියව්ව ස්ථාවරත්වය, සමතුලිතතාවය සහ සමභිය නියෝජනය කරයි, භාවනාව තුළින් ලබා ගන්නා කේන්ද්‍රගතභාවය සහ සමානාත්මතාවය සංකේතවත් කරයි.

C. ඇස් වසා ඇත:

බුදුන්වහන්සේගේ වසාගත් ඇස්වලින් අදහස් කරන්නේ අභ්‍යන්තර මෙනෙහි කිරීම සහ බාහිර අවධානය වෙනතකට යොමු නොවීමයි. ඔවුන් සමාධිය සහ නීක්ෂණ බුද්ධිය ගැඹුරු කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර ගමන සහ ඉන්ද්‍රියයන් ඉවත් කිරීම නියෝජනය කරයි.

III. කලාත්මක නිරූපණ:

A. බෞද්ධ කලාවට ඇති බලපෑම:

සමාධි බුදුන් වහන්සේ විවිධ සංස්කෘතීන් සහ කාල පරිච්ඡේද හරහා බෞද්ධ කලාවේ බලගතු තේමාවක් වී ඇත. භාවනා කරන බුදුන් වහන්සේ නිරූපණය කරන පිළිම, සිතුවම් සහ මූර්ති ලොව පුරා පුරාණ හා සමකාලීන බෞද්ධ විහාරස්ථාන සහ ආරාමවල දක්නට ලැබේ.

B. සන්සුන් ප්‍රකාශන:

සමාධි බුදුරජාණන් වහන්සේ මෘදු හා සන්සුන් මුහුණකින් සංලක්ෂිත වන අතර භාවනාවේදී ලබා ගන්නා ගැඹුරු සන්සුන් භාවය සහ සමානාත්මතාවය පිළිබිඹු කරයි.

IV. අධ්‍යාත්මික අභිලාෂය:

A. බුද්ධත්වයට යන මාර්ගය:

සමාධි බුදුන් වහන්සේ බුද්ධත්වය සඳහා බුදුන් වහන්සේගේ ම මාර්ගය පිළිබඳ බලවත් මනක් කිරීමක් ලෙස සේවය කරයි. බුදුන් වහන්සේ භාවනාවේදී පෙන්වා දුන් පරිදි සිහිය, සමාධිය, ප්‍රඥාව යන උතුම් ගුණාංගයන් වඩන්නට අනුගාමිකයින් පොළඹවයි.

B. අභ්‍යන්තර සාමය සහ විමුක්තිය:

සමාධි බුදුන් වහන්සේ බෞද්ධ පිළිවෙතෙහි අවසාන ඉලක්කය මුර්තිමත් කරයි - අභ්‍යන්තර සාමය ලබා ගැනීම සහ දුක්ඛිත හා නැවත ඉපදීමේ චක්‍රයෙන් මිදීම. ලෞකික බැඳීම් සහ ආශාවන්ගේ පැටලීම් වලින් නිදහස් වීමට එය වෘත්තිකයන් දිරිමත් කරයි.

V. භාවනා පුහුණුව:

A. භාවනාවේ කාර්යභාරය:

භාවනාව බෞද්ධ පිළිවෙතෙහි ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරන අතර සමාධි බුදුන් පිබිදීම සඳහා භාවනා මාර්ගයෙහි ආදර්ශයක් ලෙස සේවය කරයි. අනුකරණය කිරීමෙනි.

සමාධි බුද්ධ භාවනා අත්දැකීම ආගමික සීමාවෙන් ඔබ්බට විහිදෙන අතර විවිධ අධ්‍යාත්මික සම්ප්‍රදායන් තුළ සිහිය සහ ස්වයං දැනුවත්භාවය අපේක්ෂා කරන පුද්ගලයින් විසින් වැලඳගෙන ඇත.

VI වන්දනා සහ භක්තිය:

A. වන්දනා ස්ථාන:

ඉතිහාසය පුරාවටම සිදුහත් බුද්ධත්වයට පත් වූ ඉන්දියාවේ බුද්ධගයාව වැනි විවිධ බෞද්ධ වන්දනා ස්ථාන සමාධි බුදුන් හා සම්බන්ධ වී ඇත.

B. භක්තිය සහ පූජා:

සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමා සහ ස්ථාන නැරඹීමට පැමිණෙන බැතිමතුන් බුදුන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම් සහ මග පෙන්වීම සඳහා ගෞරවය සහ කෘතඥතාව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මල්, සුවඳ දුම් සහ යාඥාවන් පිරිනමති.

VII. නවීන අර්ථකථන:

A. සමකාලීන අදාළත්වය:

නූතන ලෝකයේ, සමාධි බුදුන් අභ්‍යන්තර සාමය, මෙනෙහි කිරීම සහ දයානුකම්පාවේ සදාකාලික සංකේතයක් ලෙස පවතී. එය බලාපොරොත්තුවේ ආලෝකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි, පුද්ගලයන් වඩාත් සිහිබුද්ධියෙන් හා සමබර ජීවන රටාවකට යොමු කරයි.

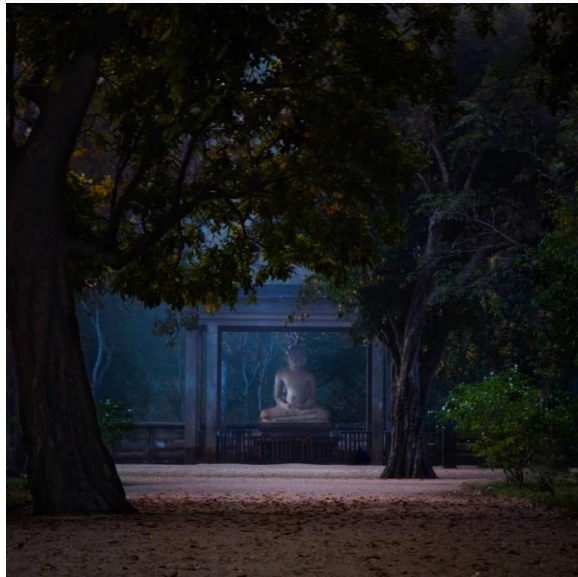
B. භාවනාව සහ සිහිකල්පනාව ව්‍යාපාරය:

සමකාලීන සමාජය තුළ සිහිය සහ භාවනා ක්‍රමවල වැඩෙන ජනප්‍රියත්වය සමාධි බුදුන් වහන්සේ විසින් මුර්තිමත් කරන ලද අකාලික ප්‍රඥාව සමඟ සමපාත වේ.

නිගමනය:

සමාධි බුදුන්, එහි සන්සුන් හා භාවනාමය මුහුණකින් යුක්ත වන අතර, ලොව පුරා සිටින සත්‍ය සොයන්නන් සහ අධ්‍යාත්මික අපේක්ෂාවන් ආස්වාදය කිරීම සඳහා කාලය සහ සංස්කෘතිය ඉක්මවා යයි. ගැඹුරු භාවනාවේ සහ අභ්‍යන්තර සාමයේ සංකේතයක් ලෙස, සමාධි බුදුන් වහන්සේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල සාරය මුර්තිමත් කරන අතර, ස්වයං අවබෝධය, දයානුකම්පාව සහ විමුක්තියේ වැදගත්කම අවධාරණය කරයි. බෞද්ධ කලාවේ සහ පූජනීය අවකාශයන්හි එහි පැවැත්ම බුදුන්

වහන්සේගේ බුද්ධත්වය කරා යන පරිවර්තනය ගමන පිළිබඳ නිරන්තර සිහිගැන්වීමක් ලෙස සේවය කරන අතර සත්‍යය සහ අවබෝධය සඳහා නමන්ගේම ගවේෂණයක් ආරම්භ කිරීමට සියලු දෙනාම පොළඹවයි. සමාධි බුදුරදුන්ගේ අකාලික ප්‍රඥාව සමකාලීන ශ්‍රේක්ෂකයින් සමඟ අඛණ්ඩව අනුනාද වෙමින්, නවීන ජීවිතයේ සංකීර්ණතා මධ්‍යයේ සැනසීම සහ මග පෙන්වීම ලබා දෙමින්, අනාගත පරම්පරාවන්ට බලාපොරොත්තුවේ සහ සන්සුන්කමේ සදාකාලික ආලෝකයක් ලෙස සේවය කරයි

5. ජන කෞතුකාගාරය

ජන කෞතුකාගාරය, ජනවාර්ගික කෞතුකාගාරය හෝ ජීවමාන කෞතුකාගාරය ලෙසද හැඳින්වේ, එය ප්‍රදේශයක ජනතාවගේ ඵදිනෙදා ජීවිතය ප්‍රදර්ශනය කරන සංස්කෘතික කෞතුක වස්තු, සම්ප්‍රදායන් සහ උරුමයන්ගෙන් යුත් නිධානයකි. මෙම

කෞතුකාගාර ප්‍රජාවක අස්පාශ්‍ය සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි, පරම්පරාවෙන් පැවත එන සිරිත් විරිත්, චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර, ශිල්ප සහ භාවිතයන් පිළිබඳව නරඹන්නන්ට දර්ශනයක් ලබා දේ. සංස්කෘතික විවිධත්වයේ සජීවී ගබඩාවක් ලෙස, ජන කෞතුකාගාර ලොව පුරා මානව සමාජයන් විසින් වියන ලද සම්ප්‍රදායන්හි අද්විතීය අන්‍යන්‍යතාවය සහ පොහොසත් පටි සමරයි.

I. ඓතිහාසික මූලයන් සහ පරිණාමය:

ජන කෞතුකාගාර සංකල්පය 19 වැනි සියවසේ අගභාගයේ සහ 20 වැනි සියවසේ මුල් භාගයේ, සංස්කෘතික උරුමයන් සහ ජන සම්ප්‍රදායන් සුරැකීමට උනන්දුව වැඩි වෙමින් පවතින කාලය තුළ එහි මූලයන් සොයා ගනී. බොහෝ රටවල, මෙම කෞතුකාගාර

පිහිටුවීමට හේතු වූයේ සාම්ප්‍රදායික ජීවන රටාවන් බාදනය වීමට තර්ජනයක් වූ වේගවත් කාර්මිකකරණයට හා නාගරීකරණයට එරෙහි වීමේ ආශාවයි.

II. සංස්කෘතික විවිධත්වය සහ නියෝජනය:

A. කලාපීය විශේෂත්වය:

ජන කෞතුකාගාර බොහෝ විට නිශ්චිත කලාපවල හෝ ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්වල සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායන් නියෝජනය කිරීම සඳහා සකස් කර ඇත. සෑම කෞතුකාගාරයක්ම ප්‍රජාව නිර්වචනය කරන සිරිත් විරිත් සහ විශ්වාසයන් පිළිබඳ අද්විතීය ඉදිරිදර්ශනයක් සමඟ අමුත්තන්ට ඉදිරිපත් කරමින් දේශීය ජීවන රටාවේ ක්ෂුද්‍ර රූපයක් බවට පත්වේ.

B. කෞතුක වස්තු සහ වස්තු:

ජන කෞතුකාගාරවල හදවතෙහි ඇත්තේ කිසියම් ප්‍රජාවක ද්‍රව්‍යමය සංස්කෘතිය ප්‍රදර්ශනය කරන කෞතුක වස්තු සහ වස්තූන් ය. මේවා සාම්ප්‍රදායික ඇඳුම්, හස්ත කර්මාන්ත, මෙවලම්, සංගීත භාණ්ඩ සහ ගෘහාශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය දක්වා විහිදිය හැකි අතර, ඒවා නිර්මාණය කර භාවිතා කළ පුද්ගලයින්ගේ ආත්මය රැගෙන යයි.

III. සංස්කෘතික සංරක්ෂණය සහ පුනර්ජීවනය:

A. අස්පෘශ්‍ය උරුමය ආරක්ෂා කිරීම:

භෞතික කෞතුක භාණ්ඩ වලට අමතරව, ජන කෞතුකාගාර සාම්ප්‍රදායික ගීත, නැටුම්, වාචික ඉතිහාසය සහ චාරිත්‍ර චාරිත්‍ර වැනි අස්පෘශ්‍ය උරුමයන් ද ආරක්ෂා කරයි. මෙම මූලද්‍රව්‍ය ප්‍රජාවක අනන්‍යතාවය පවත්වා ගැනීමේදී තීරණාත්මක වන අතර නවීකරණයට ලක්වන විට බොහෝ විට අහිමි වීමේ අවදානමක් පවතී.

B. සාම්ප්‍රදායික පිළිවෙත් පුනර්ජීවනය කිරීම:

කාලයාගේ ඇවෑමෙන් වියැකී ගිය සාම්ප්‍රදායික භාවිතයන් පුනර්ජීවනය කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ජන කෞතුකාගාර වේදිකාවක් ලෙස ද ක්‍රියා කළ හැකිය. වැඩිමුළු සහ ආදර්ශන පැරණි කුසලතා සජීවීව තබා ගැනීමට උපකාරී වන අතර අමුත්තන්ට අතීතයේ ශිල්ප හා කලාත්මක බව පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබේ.

IV. ප්‍රජා සහභාගීත්වය සහ සහභාගීත්වය:

A. ජීවමාන ප්‍රදර්ශන:

ජන කෞතුකාගාරවල එක් සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වන්නේ ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සැකසීමට සහ ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවගේ මැදිහත්වීමයි. සමහර අවස්ථාවල දී, ප්‍රජාවේ පුද්ගලයන් සාම්ප්‍රදායික ක්‍රියාකාරකම් හෝ ශිල්ප ප්‍රදර්ශනය කරමින් ජීවමාන ප්‍රදර්ශන ලෙස සේවය කළ හැකිය.

B. ඇතුළත් ආබාසන:

ජන කෞතුකාගාරවල අරමුණ වන්නේ ආන්තික හෝ අඩු නියෝජනයක් ඇති ප්‍රජාවන්ට ද ඔවුන්ගේ හඬ ඇසෙන බව සහතික කරමින්, ඉදිරිදර්ශන සහ ආබාසනවල විවිධත්වයක් නියෝජනය කිරීමයි. මෙම ප්රවේශය සියලු දෙනාගේ සංස්කෘතික උරුමයන් සඳහා ඇතුළත් කිරීම සහ ගෞරවය පෝෂණය කරයි.

V. අධ්‍යාපනික වටිනාකම:

A. ගිලී ඉගෙනීම:

ජන කෞතුකාගාර නරඹන්නන්ට ගිලී ඉගෙනීමේ අත්දැකීමක් ලබා දෙන අතර, ඔවුන් නියමිත වේලාවට ප්‍රවාහනය කරන අතර ඔවුන්ට පෙර ජීවත් වූ අයගේ සපත්තු තුළට යාමට ඔවුන්ට ඉඩ සලසයි. මෙම ප්‍රායෝගික ප්‍රවේශය සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායන් පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් සහ අගය කිරීමක් ඇති කරයි.

B. හරස් සංස්කෘතික අවබෝධය: ජන කෞතුකාගාර විවිධ ප්‍රජාවන්ගේ සිරිත් විරිත් සහ භාවිතයන් වෙත අමුත්තන් හඳුන්වා දීමෙන් හරස් සංස්කෘතික අවබෝධය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ දී වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. හවුල් අත්දැකීම් හරහා, අමුත්තන් සංස්කෘතික විවිධත්වය සඳහා සංවේදනය සහ ගෞරවය වර්ධනය කරයි.

VI සංචාරක හා සංස්කෘතික හුවමාරුව:

A. සංස්කෘතික සංචාරක:

ජන කෞතුකාගාර යනු සංස්කෘතික සංචාරක ව්‍යාපාරය සඳහා වැදගත් ආකර්ෂණයන් වන අතර, අව්‍යාජ සහ පොහොසත් අත්දැකීම් සොයන සංචාරකයින් ආකර්ෂණය කරයි. එවැනි සංචාරක ව්‍යාපාරයක් ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට ආර්ථික අවස්ථා වර්ධනය කරන අතර සංස්කෘතික උරුමයන් සංරක්ෂණය කිරීම දිරිමත් කරයි.

B. ජාත්‍යන්තර හවුල්කාරීත්වය:

ජන කෞතුකාගාර බොහෝ විට ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සහ කෞතුකාගාර සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි, සංස්කෘතික හුවමාරුව පෝෂණය කිරීම සහ විවිධ සම්ප්‍රදායන් පිළිබඳ ගෝලීය අවබෝධය සහ අගය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කරයි.

VII. අභියෝග සහ අනාගත අපේක්ෂාවන්:

A. තිරසාරත්වය:

ජන කෞතුකාගාර තිරසාරභාවය සහ අරමුදල් සම්බන්ධයෙන් අභියෝගවලට මුහුණ දෙයි. සම්ප්‍රදායන් ආරක්ෂා කිරීම සහ වෙනස්වන කාලයට අනුවර්තනය වීම අතර සමතුලිතතාවයක් ඇති කර ගැනීම ඒවායේ අඛණ්ඩ අදාළත්වය සඳහා ඉතා වැදගත් වේ.

B. ඩිජිටල් වයස:

ඩිජිටල් යුගයේ දී, ජන කෞතුකාගාර විසින් තාක්ෂණය මගින් ඇති කරන ලද අවස්ථා සහ අභියෝග වෙත ගමන් කළ යුතු අතර, ප්‍රේක්ෂකයින් සමඟ සම්බන්ධ වීමට සහ ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීමට නව්‍ය ක්‍රම සොයා ගත යුතුය. නිගමනය: ජන කෞතුකාගාරය මානව සංස්කෘතියේ පොහොසත්කම සහ විවිධත්වය පිළිබඳ ගතික හා විචිත්‍රවත් සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. සම්ප්‍රදායන් සහ උරුමයන් පිළිබඳ ජීවමාන ගබඩාවන් ලෙස, මෙම කෞතුකාගාර ලොව පුරා සිටින ප්‍රජාවන්ගේ අස්පෘශ්‍ය සංස්කෘතික ධනය ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. හරස් සංස්කෘතික අවබෝධය පෝෂණය කිරීම සහ ගිලී ඉගෙනීමේ අත්දැකීම් ලබා දීමෙන්, ජන කෞතුකාගාර සංස්කෘතික විවිධත්වය සඳහා ඉවසීමේ සහ අගය කිරීමේ නියෝජිතයන් බවට පත්වේ. ඒවා අඛණ්ඩව පරිණාමය වෙමින් වෙනස් වන කාලයට අනුවර්තනය වන විට, ජන කෞතුකාගාර අපගේ හවුල් මානව උරුමය ආරක්ෂා කර ගැනීම සහ වඩාත් අන්තර් සම්බන්ධිත හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් පොහොසත් අනාගතයකට පාලමක් ලබා දීමේ පොරොන්දුව දරයි.

6. සද හිරු සෑය

සද හිරු සෑය, සදහිරු සෑය නොහොත් සදකඩපහන සෑය ලෙසින්ද හඳුන්වනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර පුරාණ නගරයේ පිහිටි අසිරිමත් ස්තූපයකි. ආගමික භක්තියේ සහ වාස්තු විද්‍යාත්මක විචිත්‍රත්වයේ සංකේතයක් ලෙසින් නැගී සිටින සද හිරු සෑය බෞද්ධ ජනතාවගේ මෙන්ම ඉතිහාස ලෝලීන්ගේ හදවත් තුළ සුවිශේෂී ස්ථානයක් ගනී. ක්‍රිස්තු පූර්ව 3 වැනි සියවසේ සිරිසඟබෝරජ සමයේ ඉදිකරන ලද මෙම ස්තූපය දිවයිනේ

පොහොසත් සංස්කෘතික හා ආගමික උරුමයන් පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙසින් උස්ව නැගී සිටින සදාකාලික ස්මාරකයකි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

අනුරාධපුරය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අගනුවර ලෙස ක්‍රියා කළ අතර, ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ පමණ සිට ක්‍රි.ව. මෙම කාල වකවානුවේදී සර්වඥ ධාතුන් වහන්සේලා තැන්පත් කිරීමට සහ බුදුදහමට අදාළ වැදගත් සිදුවීම් සිහිපත් කිරීම සඳහා සද හිරු සෑය ඇතුළු ස්තූප රාශියක් ඉදිකරන ලදී.

II. වාස්තුවිද්‍යාත්මක තේජස:

A. ස්තූප නිර්මාණය:

සඳු හිරු සෑයේ තේජාත්විත ස්ථූපය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ සම්භාව්‍ය ගෘහ නිර්මාණ ශෛලිය මූර්තිමත් කරයි. ගඩොලින් හා බදාමයෙන් නිමවා ඇති ස්තූපයේ අර්ධගෝලාකාර හැඩය මතරම් ලෙස අහස දෙසට නැඟී ඇති අතර එය විශ්වයේ විශාලත්වය සහ බුදුන්ගේ අසීමිත ප්‍රඥාව සංකේතවත් කරයි.

B. ස්මාරක ප්‍රමාණය:

සඳු හිරු සෑයේ වඩාත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් වන්නේ එහි විශාලත්වයයි. සිත් ඇදගන්නාසුළු උසකින් පිහිටා ඇති එය අනුරාධපුර කලාපයේ කැපී පෙනෙන සලකුණක් ලෙස සේවය කරයි, එහි විශාල පරිමාණයෙන් සහ ශ්‍රේෂ්ඨත්වයෙන් තරඹන්නන් ආකර්ෂණය කරයි.

III. ආගමික වැදගත්කම:

A. සර්වඥ ධාතු:

සඳු හිරු සෑයේ හරය තුළ සර්වඥ ධාතූන් වහන්සේලා තැන්පත් කර ඇති ධාතු කූටියක් පිහිටා ඇති අතර, සමහරවිට බුදුන් වහන්සේගේ හෝ ගෞරවනීය බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ධාතූන් වහන්සේලා ද ඇත. මෙම කූටිය අධ්‍යාත්මික ආශීර්වාදය සහ ආශ්වාදය අපේක්ෂා කරන බැතිමතුන්ගේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස සේවය කරයි.

B. වන්දනා ගමනාන්තය:

සඳ හිරු සෑය පූජනීය වන්දනා ස්ථානයක් ලෙස ගෞරවාදරයට පාත්‍ර වන අතර එය දිවයිනේ සෑම කොනකින්ම සහ ඉන් ඔබ්බට බෞද්ධයන් ආකර්ෂණය කරයි. "ප්‍රදක්ෂිණා" නමින් හැඳින්වෙන ස්තූපය වටා ගමන් කිරීමේ ක්‍රියාව භක්තියේ ක්‍රියාවක් ලෙස සලකනු ලබන අතර එය බෞද්ධ මාර්ගයේ අඛණ්ඩතාව පෙන්නුම් කරයි.

IV. ප්‍රතිසංස්කරණය සහ සංරක්ෂණය:

A. ඓතිහාසික සංරක්ෂණය:

සියවස් ගණනාවක් පුරා සඳ හිරු සෑය එහි වාස්තු විද්‍යාත්මක අඛණ්ඩතාව සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු රාශියකට භාජනය කර ඇත. සංරක්ෂණ මූලාරම්භයන් මගින් ස්ථූපය එහි මුල් තේජස ඉදිරි පරම්පරාවන් සඳහා රඳවා තබා ගැනීම සහතික කරයි.

B. යුනෙස්කෝ ලෝක උරුම අඩවිය:

පුරාණ අනුරාධපුර නගරයේ කොටසක් ලෙස සඳ හිරු සෑය යුනෙස්කෝ ලෝක උරුම අඩවියක් ලෙස නම් කර ඇත්තේ ගෝලීය වේදිකාවේ එහි සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමිනි.

V. සංස්කෘතික හා සංචාරක ආකර්ෂණය:

A. පුරාවිද්‍යා ආශ්චර්යය:

සඳ හිරු සෑය, අවට ඇති ආරාම නටබුන් සමඟින්, ආකර්ශනීය පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානයක් බවට පත් කරන අතර, පුරාණ නගරයේ ශ්‍රී විභූතිය සහ සංස්කෘතික ජයග්‍රහණ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දේ.

B. සංචාරක අත්දැකීම:

සඳු හිරු සෑයේ නිස්කලංක පරිසරය, එහි ඓතිහාසික හා ආගමික වැදගත්කම සමඟින්, සංචාරකයින් සහ ඉතිහාස ලෝලීන් ආකර්ෂණය කරයි, ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් උරුමය තුළ ගිල්වීමට උනන්දු වෙති.

VI සමකාලීන අදාළත්වය:

A. විශ්ව අභියාචනය:

සඳු හිරු සෑය බෞද්ධයන් සඳහා සැලකිය යුතු ආගමික හා ඓතිහාසික වැදගත්කමක් දරන අතරම, එය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ සදාකාලික ප්‍රඥාව සහ සංස්කෘතික පොහොසත්කම අගය කරමින් විවිධ පසුබිම්වල පුද්ගලයන් සමඟ ද අනුනාද වේ.

B. භාවනාව සහ සිහිය:

සඳු හිරු සෑයේ සාමකාමී වටපිටාව ඔවුන්ගේ ආගමික විශ්වාසයන් නොසලකා සිහිය සහ අභ්‍යන්තර ආවර්ජනය අපේක්ෂා කරන අමුත්තන්ට කදිම පසුබිමක් සපයයි. නිගමනය: සඳු හිරු සෑය, එහි උස් ස්ථූපය සහ සංස්කෘතික උරුමය සමඟින්, ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ උරුමයේ සහ වාස්තුවිද්‍යාත්මක දීප්තියේ ප්‍රියමනාප සංකේතයක් ලෙස පවතී. වන්දනාමාන කිරීම, අධ්‍යාත්මික සැනසීම සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම ඇති පූජනීය ස්ථානයක් ලෙස, එය වන්දනාකරුවන්ට සහ අමුත්තන්ට එකසේ ප්‍රබෝධමත් කරයි. සඳු හිරු සෑය එහි වාස්තුවිද්‍යාත්මක විචිත්‍රවත් බව සහ සංස්කෘතික පාරිශුද්ධත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම තුළින් සඳු හිරු සෑය අතීතයේ විරස්ථාසී ප්‍රඥාව සහ භක්තිය පිළිබඳ සදාකාලික ස්මාරකයක් ලෙස පවතිනු ඇත.

ස්ථූපයේ වැදගත්කම ආගමික සීමාවෙන් ඔබ්බට විහිදෙන අතර, සැනසීම, ආශ්වාදයක් සහ ඉදිරි පරම්පරාවන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමයන් සමඟ ගැඹුරු සම්බන්ධතාවයක් ලබා දෙයි. උදාර සඳ හිරු සෑය කාලයාගේ ඇවෑමෙන් නොනැසී පවතිනුයේ, එහි ආධ්‍යාත්මික තේජසෙහි ගැඹුර ගවේෂණය කිරීමට සෑමට ඇරයුම් කරමින්, බලාපොරොත්තුවේ සහ සන්සුන් බවේ චිරස්ථායී පහනක් ලෙසයි.

නිගමනය:

සඳ හිරු සෑය, එහි උස් ස්ථූපය සහ සංස්කෘතික උරුමය සමඟින්, ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ උරුමයේ සහ වාස්තුවිද්‍යාත්මක දීප්තියේ ප්‍රියමනාප සංකේතයක් ලෙස පවතී. වන්දනාමාන කිරීම, ආධ්‍යාත්මික සැනසීම සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම ඇති පූජනීය ස්ථානයක් ලෙස, එය වන්දනාකරුවන්ට සහ අමුත්තන්ට එකසේ ප්‍රබෝධමත් කරයි. සඳ හිරු සෑය එහි වාස්තුවිද්‍යාත්මක විචිත්‍රවත් බව සහ සංස්කෘතික පාරිශුද්ධත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම තුළින් සඳ හිරු සෑය අතීතයේ චිරස්ථායී ප්‍රඥාව සහ භක්තිය පිළිබඳ සදාකාලික ස්මාරකයක් ලෙස පවතිනු ඇත. ස්ථූපයේ වැදගත්කම ආගමික සීමාවෙන් ඔබ්බට විහිදෙන අතර, සැනසීම, ආශ්වාදයක් සහ ඉදිරි පරම්පරාවන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමයන් සමඟ ගැඹුරු සම්බන්ධතාවයක් ලබා දෙයි. උදාර සඳ හිරු සෑය කාලයාගේ ඇවෑමෙන් නොනැසී පවතිනුයේ, එහි ආධ්‍යාත්මික තේජසෙහි ගැඹුර ගවේෂණය කිරීමට සෑමට ඇරයුම් කරමින්, බලාපොරොත්තුවේ සහ සන්සුන් බවේ චිරස්ථායී පහනක් ලෙසයි.

7. සදකඩ පහන

සදකඩ පහන, ආකර්ශනීය අර්ධ වෘත්තාකාර ගල් කැටයමක්, ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමයේ සහ කලාත්මක දීප්තියේ සංකේතයක් ලෙස පවතී. "සදකඩපහණ" ලෙසද හැඳින්වෙන එය රටේ පැරණි බෞද්ධ ස්ථූප සහ විහාරස්ථානවල පිවිසුම් දොරටුවල බහුලව දක්නට ලැබෙන විශිෂ්ට ගෘහනිර්මාණ අංගයකි. මෙම සංකීර්ණ සහ සංකේතාත්මක ගල් කැටයම ශ්‍රී ලාංකේය ශිෂ්ටාචාරයේ සාරය සහ බුදුදහමට එහි සදාකාලික සම්බන්ධය නියෝජනය කරමින් ගැඹුරු ඓතිහාසික, ආගමික සහ සංස්කෘතික වැදගත්කමක් දරයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

සදකඩපහණ නිර්මාණය කිරීමේ සම්ප්‍රදාය ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර සහ පොළොන්නරු යුගයේ (ක්‍රි.පූ. 3 වැනි සියවසේ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 13 වැනි සියවස දක්වා) පුරාණ කාලයේ සිට පැවත එන්නකි. සදකඩ පහණ ආගමික ගොඩනැගිලිවල

පිවිසුම්වල විසිතුරු සහ සංකේතාත්මක ඵලපත්ත ලෙස සේවය කළ අතර එය ලෞකික ලෝකයෙන් අධ්‍යාත්මික බුද්ධත්වයේ පූජනීය අවකාශයට සංක්‍රමණය වීම සංකේතවත් කරයි.

II. නිර්මාණය සහ සංකේතවාදය:

A. චක්‍ර ව්‍යුහය:

සදකඩ පහණ හතරැස් පදනමක් මත පිහිටුවා ඇති අර්ධ වෘත්තාකාර ව්‍යුහයක ස්වරූපය ගනී. මෙම හැඩය සංසාර චක්‍රය සංකේතවත් කරයි, බෞද්ධ විශ්වාසයන්ට ප්‍රධාන වූ උපත, මරණය සහ නැවත ඉපදීමේ අඛණ්ඩ චක්‍රය.

B. රවුම් පටි:

සදකඩ පහණ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල විවිධ පැතිකඩ සහ බුද්ධත්වයේ මාචන නියෝජනය කරන සංකීර්ණ කැටයම් සහිත වෘත්තාකාර පටි කිහිපයකින් සමන්විත වේ.

III. කැටයම් සහ අර්ථකථන:

A. නෙළුම් පෙති:

සදකඩ පහණේ පිටතම පටිය නෙළුම් පෙති මාලාවකින් සරසා ඇති අතර එය බුදුදහම පිළිපැදීම තුළින් අත්කර ගත් පාරිශුද්ධත්වය සහ අධ්‍යාත්මික වර්ධනය නියෝජනය කරයි.

B. සතුන්:

ඊළඟ සංගීත කණ්ඩායම බොහෝ විට අලි ඇතුන්, අශ්වයන්, සිංහයන් සහ ගොනූන් ඇතුළු සතුන් පෙරහැරකින් සමන්විත වේ. මෙම සතුන් බුද්ධත්වය සාක්ෂාත් කර

ගැනීම සඳහා මිනිසුන් ඉක්මවා යා යුතු විවිධ මානසික තත්වයන් සහ හැඟීම් සංකේතවත් කරයි.

C. හංසයන්ගේ ශ්‍රීස්:

උසස් අධ්‍යාත්මික තත්වයන් සහ මනස පිරිසිදු කිරීම සඳහා වූ අභිලාෂය සංකේතවත් කරමින් ඊළඟ ස්ථරයේ හංසයන්ගේ ශ්‍රීස් එකක් සොයාගත හැකිය.

D. දැල්ල සහ අනුවලන රටා:

ඇතුළතම පටිය ගිනිදැල් සහ අනුවලන රටා වලින් සරසා ඇත, එය බුද්ධත්වය ලබා ගැනීමට ඇති ආශාව සහ ප්‍රඥාවේ පරිවර්තනය බලය සංකේතවත් කරයි.

IV. බෞද්ධ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයේ වැදගත්කම:

A. සංක්‍රාන්ති සීමාව:

සදකඩ පහණ පිහිටා ඇත්තේ ආගමික ගොඩනැගිලිවල දොරටුවේ වන අතර එය ලෞකික ලෝකය සහ පන්සලේ හෝ ස්තූපයේ පූජනීය රාජධානිය අතර එළිපත්ත ලෙස සේවය කරයි. සදකඩ පහණට උඩින් පා තැබීමෙන් අදහස් කරන්නේ භෞතික ලෝකය අනහැර අධ්‍යාත්මික වැදගත්කමකින් යුත් අවකාශයකට ඇතුළු වීමයි.

B. මාර්ගයේ සංකේතය:

සදකඩ පහණේ කවාකාර නිර්මාණයෙන් නියෝජනය වන්නේ දුක්ඛ නිරෝධයටත් නිවන් අවබෝධයටත් හේතුවන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය පිළිබඳ බෞද්ධ සංකල්පයයි.

V. කලාපීය වෙනස්කම්:

A. අනුරාධපුර යුගය:

අනුරාධපුර යුගයේදී, සඳකඩ පහණ නිර්මාණයේ සාපේක්ෂව සරල වූ අතර, අඩු විසිතූරු අංග සහ සංකේතාත්මක අර්ථය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත.

B. පොළොන්නරු යුගය:

පොළොන්නරු යුගයේ දී, සඳකඩපහණ සවිස්තරාත්මක කැටයම් සහ සංකේතාත්මක අතිරේක ස්ථර වලින් සමන්විත වූ වඩාත් විස්තීර්ණ හා සංකීර්ණ විය.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. උරුමයේ වැදගත්කම:

ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමය සහ ඓතිහාසික උරුමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා සඳකඩ පහණ සංරක්ෂණය හා සංරක්ෂණය ඉතා වැදගත් වේ.

B. ආරක්ෂණ පියවර:

විවිධ සංරක්ෂණ හා ප්‍රතිසංස්කරණ මූලපිරීම් හරහා සඳකඩපහණ ස්වභාවික දිරාපත්වීම්වලින් සහ මානව මැදිහත්වීම්වලින් ආරක්ෂා කිරීමට ප්‍රයත්න දරා ඇත.

VII. සමකාලීන වැදගත්කම:

A. සංචාරක ආකර්ෂණය:

සඳකඩ පහණ සංචාරකයින් සහ ඉතිහාස ලෝලීන් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සංස්කෘතික ආකර්ෂණයක් ලෙස සේවය කරයි, පුරාණ ශිෂ්ටාචාරය සහ එහි කලාත්මක ජයග්‍රහණ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙයි.

B. සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවය:

සඳකඩ පහණ ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවයේ අන්‍යවශ්‍ය අංගයක් නියෝජනය කරන අතර, බුදුදහම සහ එහි පොහොසත් කලාත්මක උරුමය සමඟ පවතින චිරස්ථායී සම්බන්ධතාවය ජාතියට මනක් කර දෙයි.

VIII. නිගමනය:

සඳකඩ පහණ, ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතික උරුමයේ විස්මිත සඳකඩ පහණ, රටේ පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයේ සහ බුදුදහමට ඇති ගැඹුරු සම්බන්ධතාවයේ චිරස්ථායී සංකේතයක් ලෙස පවතී. එහි සංකීර්ණ කැටයම් සහ සංකේත ස්ථර සමඟින්, සඳකඩ පහණ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල සාරය සහ අධ්‍යාත්මික දොනාලෝකය සඳහා මාර්ගය නියෝජනය කරයි. ප්‍රියමනාප වාස්තු විද්‍යාත්මක අංගයක් ලෙස, සඳකඩ පහණ නරඹන්නන්ගේ සිත් ඇදගන්නා අතර ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමය සිහිගන්වන්නක් ලෙසද කටයුතු කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ චිරස්ථායී සංස්කෘතික උරුමය පිළිබඳ සාක්ෂියක් වන සඳකඩපහණේ ඇති ගැඹුරු ප්‍රඥාව සහ කලාත්මක දීප්තිය අනාගත පරපුරට අගය කිරීමට සහ ඒවායින් ආශ්වාදයක් ලබා ගැනීමට මෙම සදාකාලික වස්තු ආරක්ෂා කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම අන්‍යවශ්‍ය වේ

8. අභයගිරිය කෞතුකාගාරය

අභයගිරිය කෞතුකාගාරය ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර පුරාණ නගරයේ පිහිටා ඇති අභයගිරිය කෞතුකාගාරය, බෞද්ධ අධ්‍යාත්මිකත්වයේ සමෘද්ධිමත් මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පැවති මහා ආරාම සංකීර්ණයක් වන අභයගිරි ආරාමයේ අතීත අතීතයට

දොරටුවක් ලෙස සේවය කරයි. කෞතුකාගාරය මෙම කීර්තිමත් ආරාම සංස්ථාපිතයේ තේජාත්විත ඉතිහාසය සහ සංස්කෘතික වැදගත්කම පිළිබඳ වටිනා අවබෝධයක් ලබා දෙන කෞතුක වස්තූ, ප්‍රතිමා සහ පුරාවිද්‍යාත්මක වස්තූ වල ජීවමාන ගබඩාවක් ලෙස පවතී. එහි විවිධ එකතුව සහ ගිලී යන ප්‍රදර්ශන සමඟින්, අභයගිරිය කෞතුකාගාරය නරඹන්නන්ට අතීතයට ගොස් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම පැරණි ආරාමයක අධ්‍යාත්මික උරුමය ගවේෂණය කිරීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අගනුවර වූ අනුරාධපුරය ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වැනි සියවස දක්වා බුදුදහමේ සහ සංස්කෘතියේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස දියුණු විය. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ, යුගයේ ආගමික හා බුද්ධිමය භූ දර්ශනය හැඩගැස්වීමේදී ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කළ අභයගිරිය ඇතුළු ප්‍රමුඛ ආරාම සංකීර්ණ කිහිපයකට නගරය නිවහන විය.

II. අභයගිරි ආරාමය:

A. පිහිටුවීම සහ අනුග්‍රහය:

අභයගිරි ආරාමය ක්‍රිස්තු පූර්ව 1 වැනි සියවසේදී වළගම්බා රජු ලෙසින් හඳුන්වන වට්ටගාමණි අභය රජු විසින් ආරම්භ කරන ලදී. ශතවර්ෂ ගණනාවක් පුරා, ආරාමයට අනුප්‍රාප්තික රජවරුන්ගෙන් සහ ධනවත් පුද්ගලයන්ගෙන් නොමසුරුව අනුග්‍රහය ලැබුණි, එය එහි වර්ධනයට හා ප්‍රමුඛතාවයට හේතු විය.

B. බෞද්ධ ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථානය:

අභයගිරි ආරාමය විවිධ ප්‍රදේශවලින් විද්වතුන්, භික්ෂූන් සහ ශිෂ්‍යයින් ආකර්ෂණය කර ගනිමින් බෞද්ධ ඉගෙනීමේ කීර්තිමත් මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස මතු විය. එහි පුස්තකාලය බෞද්ධ ග්‍රන්ථ සහ ග්‍රන්ථ විශාල එකතුවක් සඳහා ප්‍රසිද්ධ විය.

III. අභයගිරිය කෞතුකාගාරය:

A. සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම:

අභයගිරිය කෞතුකාගාරය පිහිටුවන ලද්දේ අභයගිරි ආරාමයේ ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වැදගත්කම සංරක්ෂණය හා ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා ය. කෞතුකාගාරයේ ප්‍රදර්ශනය කර ඇති ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සහ කෞතුක භාණ්ඩ, පැරණි භික්ෂූන්ගේ ජීවිත, සංකීර්ණයේ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සහ එකල පැවති අධ්‍යාත්මික පිළිවෙත් පිළිබඳ වටිනා අවබෝධයක් නරඹන්නන්ට ලබා දෙයි.

B. පුරාවිද්‍යාත්මක සොයාගැනීම්:

අභයගිරි ආරාම භූමියෙන් සහ ඒ අවට ප්‍රදේශවලින් කැණීම් කරන ලද ප්‍රතිමා, මූර්ති, සෙල්ලිපි, කාසි, මැටි භාණ්ඩ සහ වෙනත් වස්තූන් ඇතුළු විවිධ කෞතුක වස්තු එකතුවක් කෞතුකාගාරයේ ඇත.

IV. සංස්කෘතික හා ආගමික වැදගත්කම:

A. බෞද්ධ ශුද්ධත්වය:

අභයගිරි ආරාමය නමස්කාරය, භාවනාව සහ අධ්‍යාත්මික වර්ධනය සඳහා පූජනීය ස්ථානයක් විය. එය ධාතු තැන්පත් කර ඇති අතර ආශීර්වාද සහ අධ්‍යාත්මික සැනසීම අපේක්ෂා කරන බෞද්ධයන්ගේ සැලකිය යුතු වන්දනා ස්ථානයක් ලෙස ජීවය කළේය.

B. බෞද්ධ සම්ප්‍රදායට ඇති බලපෑම:

ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන් ඔබ්බෙන් බුදුදහමේ සම්ප්‍රදාය සහ සංස්කෘතිය හැඩගැස්වීම, බෞද්ධ ඉගැන්වීම් සහ පිළිවෙත් සංවර්ධනය හා සම්ප්‍රේෂණය කිරීමේදී අභයගිරිය තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය.

V. අධ්‍යාපනික සහ ඓතිහාසික වටිනාකම:

A. පුරාණ ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ තීක්ෂ්ණ බුද්ධිය:

අභයගිරිය කෞතුකාගාරය නරඹන්නන්ට පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ, සංස්කෘතික සහ ආගමික පිළිවෙත් පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් ලබා දෙයි. කෞතුක භාණ්ඩ සහ ප්‍රදර්ශන අභයගිරි යුගයේ ජීවත් වූ මිනිසුන්ගේ දෛනික ජීවිතය, සිරිත් විරිත් සහ සම්ප්‍රදායන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙයි.

B. ඓතිහාසික ආබාසාන:

කෞතුකාගාරයේ ඇති ප්‍රදර්ශන අභයගිරි ආරාමයේ ඓතිහාසික සන්දර්භය සහ වැදගත්කම විස්තර කිරීමට උපකාරී වන අතර, එහි ඉදිකිරීම්, අනුග්‍රහය සහ සංකීර්ණය හා සම්බන්ධ ආගමික පිළිවෙත් පිළිබඳව ආලෝකය විහිදුවයි.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම:

අභයගිරිය ආරාමයේ සංස්කෘතික උරුමය සහ ඓතිහාසික උරුමය සුරැකීම සඳහා අභයගිරිය කෞතුකාගාරය ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. සංරක්ෂණ ප්‍රයත්නයන් මගින් කෞතුක වස්තු සහ ප්‍රදර්ශන අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා සුරක්ෂිතව පවතින බව සහතික කරයි.

B. පුරාවිද්‍යා ගවේෂණය:

අභයගිරිය අඩවියේ ඉතිහාසය සහ පුරාවිද්‍යාව පිළිබඳ වටිනා තොරතුරු සපයන පුරාවිද්‍යා ගවේෂණ හා පර්යේෂණ සඳහා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ද කෞතුකාගාරය කටයුතු කරයි.

VII. සමකාලීන වැදගත්කම:

A. සංචාරක ආකර්ෂණය:

අභයගිරිය කෞතුකාගාරය පුරාණ ශිෂ්ටාචාරය සහ එහි කලාත්මක ජයග්‍රහණ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙමින් ලොව පුරා සංචාරකයින් සහ ඉතිහාස ලෝචීන් ආකර්ෂණය කරයි.

B. සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවය:

කෞතුකාගාරය ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවයේ අන්‍යවශ්‍ය අංගයක් නියෝජනය කරන අතර, බුදුදහම හා එහි පොහොසත් කලාත්මක උරුමය සමඟ පවතින විරස්ථායී සම්බන්ධතාවය ජාතියට මනක් කර දෙයි.

VIII. නිගමනය:

අභයගිරිය කෞතුකාගාරය අභයගිරි ආරාමයේ තේජාන්විත අතීතයට කවුළුවක් ලෙස පෞරාණික නගරයේ වාස්තුවිද්‍යාත්මක දීප්තිය සහ සංස්කෘතික උරුමය පිළිබඳ සිත් ඇදගන්නා සුළු දසුනක් සපයයි. අමුත්තන් ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සහ කෞතුක වස්තු ගවේෂණය කරන විට, ඔවුන් අභයගිරි ආරාමයේ අධ්‍යාත්මික වැදගත්කම සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම සොයා ගනිමින් කාලය හරහා ගමනක් ආරම්භ කරති. ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමය සංරක්ෂණය කිරීම සහ ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා කෞතුකාගාරයේ කාර්යභාරය අනාගත පරපුරට මෙම පුරාණ ආරාම සංකීර්ණයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය සහ අධ්‍යාත්මික භක්තිය ගැන මවිතයට පත් කළ හැකි බව සහතික කරයි. කෞතුකාගාරය සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික දැනුමේ පහනක් ලෙස පවතින බැවින්, එය අභයගිරි ආරාමයේ සහ පුරාණ අනුරාධපුර නගරයේ ආකර්ෂණය වැඩි කරයි, නැරඹීමට වරප්‍රසාද ඇති සෑමගේ හදවත් සහ මනස ආකර්ෂණය කරයි

9. කුට්ටම් පොකුණ

කුට්ටම් පොකුණ, නිවුන් පොකුණු හෝ "කැපුම් පුවරු සහිත නාන" ලෙසද හැඳින්වේ, එය ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික අනුරාධපුර නගරයේ පිහිටි කැපී පෙනෙන පුරාණ ජල ටැංකි සංකීර්ණයකි. පුරාණ සිංහල ශිෂ්ටාචාරයේ කාලය දක්වා දිවෙන, කුට්ටම් පොකුණ උසස් ඉංජිනේරු සහ වාස්තු

විද්‍යාත්මක විශිෂ්ටත්වය පිළිබඳ විස්මිත උදාහරණයකි. පරිපූර්ණ සමමිතික පොකුණු යුගලය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ නවීන නාගරික සැලසුම් සහ ජල කළමනාකරණ කුසලතා නියෝජනය කරමින් ප්‍රායෝගික සහ සෞන්දර්යාත්මක අරමුණු සඳහා සේවය කළේය.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

අනුරාධපුරය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු අගනුවර ලෙස ක්‍රියා කළ අතර, ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වන සියවසේ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වන සියවස දක්වා සංස්කෘතිය, ආගම සහ භයිච්චොලික් ඉංජිනේරු විද්‍යාවේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සමෘද්ධිමත් විය. මෙම කාලය තුළ නගරයේ සහ එහි ජනතාවගේ ජල අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා විශාල වැව්, වැව් සහ පොකුණු නිර්මාණය කිරීමට නගරයේ පාලකයින් අභිලාෂකාමී ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කළහ.

II. වාස්තුවිද්‍යාත්මක තේජස:

A. නිවුන් පොකුණු:

කුට්ටම් පොකුණ පරිපූර්ණ සමමිතියකින් නිර්මාණය කර ඇති විශාල පොකුණු දෙකකින් සමන්විත වේ. විශාල පොකුණ සෘජුකෝණාස්‍රාකාර හැඩයකින් යුක්ත වන අතර කුඩා පොකුණ ප්‍රමාණයෙන් තරමක් කුඩාය.

B. ස්ලැබ් කපා:

පොකුණු කැපූ ගල් පුවරු වලින් ආවරණය කර ඇති අතර, ජලය කාන්දු නොවන ව්‍යුහයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා ඉතා සුක්ෂ්ම ලෙස සකසා ඇත. මෙම ඉංජිනේරු විකුමය පුරාණ ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ දියුණු ඉදිකිරීම් ශිල්පීය ක්‍රම ප්‍රදර්ශනය කරයි.

III. අරමුණ සහ කාර්යය:

A. ජල සැපයුම:

කුට්ටම් පොකුණෙහි මූලික අරමුණ වූයේ අනුරාධපුර ප්‍රදේශවාසීන්ට සහ ඒ ආසන්නයේ පිහිටි ආරාම සංකීර්ණවලට අඛණ්ඩව ජලය සැපයීම සහතික කරමින් ජලය ගබඩා කර කළමනාකරණය කිරීමේ ජලාශයක් ලෙස සේවය කිරීමයි.

B. වාරිත්රානුකූල සහ සෞන්දර්යාත්මක වැදගත්කම:

එහි ක්‍රියාකාරී භූමිකාවට අමතරව, කුට්ටම් පොකුණ එකල ආගමික හා සංස්කෘතික භාවිතයන් තුළ වාරිත්‍රානුකූල හා සෞන්දර්යාත්මක වැදගත්කමක් දරයි. හික්ෂුන් වහන්සේලා සහ වන්දනාකරුවන් විසින් වාරිත්‍රානුකූලව පිරිසිදු කිරීම සඳහා පොකුණ භාවිතා කර ඇති අතර, පැවිදි පරිසරයේ සන්සුන් වාතාවරණයට දායක විය.

IV. හයිඩ්‍රොලික් ඉංජිනේරු විද්‍යාව:

A. ජල කළමනාකරණය:

කුට්ටම් පොකුණ පුරාණ ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ හයිඩ්‍රොලික් ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිළිබඳ උසස් දැනුම සහ නවීන ජල කළමනාකරණ පද්ධති නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව පෙන්නුම් කරයි. තෙත් සහ වියළි කාලවලදී නගරයේ ජල අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පොකුණු මගින් වැසි ජලය එලදායි ලෙස රැස් කර ගබඩා කර ඇත.

B. ශේෂය සහ සමගිය:

පොකුණුවල සමමිතික සැලසුම පුරාණ සිංහල සංස්කෘතියේ සමබරතාවයේ සහ සංහිදියාවේ වැදගත්කම පිළිබිඹු කරන අතර සාමකාමී සහ සුභද පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම අවධාරණය කරයි.

V. සංස්කෘතික හා ආගමික වැදගත්කම:

A. පැවිදි සම්බන්ධතාවය:

අභයගිරි සහ ජේතවන ආරාම වැනි ආරාම සංකීර්ණ අසල කුට්ටම් පොකුණ පිහිටා ඇති ස්ථානය පුරාණ නගරයේ අධ්‍යාත්මික ජීවිතයට එහි සමීප සම්බන්ධය ඉස්මතු කරයි. පැවිදි ජීවන රටාවට අනුපූරකව භාවනා කිරීමට සහ මෙතෙහි කිරීමට පොකුණු සන්සුන් පසුබිමක් ලබා දුන්නේය.

B. බෞද්ධ උරුමය:

අනුරාධපුරයේ පොහොසත් බෞද්ධ උරුමයේ වැදගත් අංගයක් ලෙස, කුට්ටම් පොකුණු පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රායෝගිකත්වය, කලාත්මක බව සහ අධ්‍යාත්මිකත්වයේ මංසන්ධිය නියෝජනය කරයි.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. උරුම අඩවිය:

කුට්ටම් පොකුණ යනු එහි සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ආරක්ෂා කරන ලද නම් කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානයකි.

B. ප්‍රතිස්ථාපන ප්‍රයත්න:

කුට්ටම් පොකුණෙහි ව්‍යුහාත්මක ඒකාග්‍රතාවය සහ සංස්කෘතික උරුමය අනාගත පරපුර සඳහා සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා සංරක්ෂණ මූලපිරීම් සිදු කර ඇත.

VII. සංස්කෘතික හා සංචාරක ආකර්ෂණය:

A. පුරාවිද්‍යා ආශ්චර්යය:

කුට්ටම් පොකුණෙහි තේජාත්විත පැවැත්ම සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම දේශීය හා විදේශීය සංචාරකයින් සඳහා සැලකිය යුතු පුරාවිද්‍යාත්මක ආකර්ෂණයක් බවට පත් කරයි.

B. අධ්‍යාපනික පළපුරුද්ද:

කුට්ටම් පොකුණ නැරඹීම පුරාණ ශ්‍රී ලාංකේය ඉංජිනේරු විද්‍යාව, ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සහ ජල කළමනාකරණ පිළිවෙත් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙමින් අධ්‍යාපනික අත්දැකීමක් ලබා දෙයි.

VIII. සමකාලීන අදාළත්වය:

A. ආශ්වාදය සහ අගය කිරීම:

කුට්ටම් පොකුණ නවීන ඉංජිනේරුවන් සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන් සඳහා ආශ්වාදයක් ලෙස සේවය කරයි, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය කිරීමේදී පුරාණ ලෝකයේ ජයග්‍රහණ පෙන්නුම් කරයි.

B. සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යත්වය:

ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයේ හොඳින් සංරක්ෂණය කර ඇති ධාතුවක් ලෙස, කුට්ටම් පොකුණ ජාතියේ සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යත්වයේ සහ ඓතිහාසික උරුමයේ සංකේතයක් ලෙස පවතී.

IX. නිගමනය:

අනුරාධපුරයේ තේජාන්විත නිවුන් පොකුණු වන කුට්ටම් පොකුණ, ප්‍රායෝගිකත්වයේ සහ අධ්‍යාත්මිකත්වයේ සුසංයෝගයක් නියෝජනය කරයි. ඉපැරණි ශ්‍රී ලංකාවේ ඉංජිනේරු දීප්තිය සහ කලාත්මක දැක්ම පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස, එය සමමිතික සුන්දරත්වයෙන් සහ ඓතිහාසික වැදගත්කමෙන් නරඹන්නන් වශී කරවයි. මෙම වාස්තුවිද්‍යාත්මක ආශ්වර්යය සංරක්ෂණය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම අනාගත පරම්පරාවන්ට පැරණි ලෝකයේ ජයග්‍රහණ අගය කිරීමට සහ ඒවායින් ආශ්වාදයක් ලබා ගැනීමට සහතික වේ. කුට්ටම් පොකුණ සංස්කෘතික උරුමයේ චිරස්ථායී සංකේතයක් ලෙස පවතින බැවින්, එය ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්තිමත් අතීතය සහ භූමියේ ස්වභාවික සම්පත් හා වාස්තුවිද්‍යාත්මක විවක්ෂණභාවය සමඟ එහි සදාකාලික සම්බන්ධතාවය සිහිපත් කිරීමක් ලෙස සේවය කරයි.

8. නිසා වැව

ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික අනුරාධපුර නගරයේ පිහිටි ඉපැරණි ජලාශයක් වන නිසා වැව, අතීතයේ දී දිවයිනේ විශ්මිත හයිඩ්‍රොලික් ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ කෘෂිකාර්මික විවක්ෂණභාවය පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. ක්‍රි.පූ. 3 වැනි සියවසේ දේවානම්පිය තිස්ස රජුගේ

පාලන සමයේදී ඉදිකරන ලද නිසා වැව අවට වියළි තැනිතලා සාරවත් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් බවට පත් කරමින් ජල සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගෙන කළමනාකරණය කරන තීරණාත්මක වාරි පද්ධතියක් ලෙස සේවය කළේය. එහි ප්‍රායෝගික වැදගත්කමෙන් ඔබ්බට, නිසා වැව පුරාණ ශ්‍රී ලාංකීය ශිෂ්ටාචාරය ජල කළමනාකරණයේ සහ එහි සමෘද්ධිමත් කෘෂිකාර්මික සමාජයේ පෝෂණය නියෝජනය කරමින් සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කමක් දරයි.

1. ඓතිහාසික පසුබිම:

පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අගනුවර වූ අනුරාධපුරය, ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ පමණ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වැනි සියවස දක්වා බුද්ධාගමේ සහ සංස්කෘතියේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සමෘද්ධිමත් විය. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළදී, ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සමෘද්ධිය සහ පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කළ නිසා වැව ඇතුළු වාරි වැව් සහ ජලාශ කිහිපයක නැගීම නගරය දුටුවේ

II. ජල කළමනාකරණය සහ කෘෂිකාර්මික සමෘද්ධිය:

A. ඉදිකිරීම් සහ සැලසුම්:

නිසා වැව යනු මල්වතු ඔයේ අතු ගංගාවක් වන නිසා වැව ගඟ වේලි බැඳ නිර්මාණය කරන ලද විශාල කෘත්‍රිම ජලාශයකි. ජලාශය ඉදිකිරීමේදී ජලය රැඳවීම සඳහා බැම්මක් තැනීම, අවට කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සඳහා ජලය ඵලදායී ලෙස ගබඩා කර බෙදා හැරීම සඳහා විශාල කෘත්‍රිම වැවක් නිර්මාණය කිරීම ඇතුළත් විය.

B. වාරිමාර්ග පද්ධතිය:

නිසා වැවේ මූලික කාර්යය වූයේ වාරිමාර්ග සඳහා විශ්වාසදායක ජල සැපයුමක් සැපයීම, වසර පුරා කුඹුරු සහ අනෙකුත් භෝග වගා කිරීමට පහසුකම් සැලසීමයි. ජලාශයේ මනා සැලසුම් සහගත වාරි පද්ධතිය සමෘද්ධිමත් කෘෂිකාර්මික සමාජයක් පවත්වාගෙන යාමට ඉවහල් වූ අතර අනුරාධපුර රාජධානියේ ආර්ථික සමෘද්ධියට දායක විය.

III. අනුරාධපුර රාජධානියේ වැදගත්කම:

A. ආර්ථික ස්ථාවරත්වය:

නිසා වැවෙන් ස්ථාවර ජල සැපයුමක් තිබීම නිසා අනුරාධපුර රාජධානියේ ආර්ථික ස්ථාවරත්වය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කරමින් වසර පුරා බහු අස්වනු වගා කිරීමට හැකි විය.

B. කෘෂිකාර්මික අතිරික්තය:

නිසා වැවේ කාර්යක්ෂම ජල කළමනාකරණ ක්‍රමය නිසා අතිරික්ත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයක් ඇති වූ අතර, එමඟින් දේශීය ජනගහනය තිරසාර වූවා පමණක් නොව, වෙළඳාම සහ වාණිජ්‍යය සඳහා ද පහසුකම් සැලසී, රාජධානියේ ආර්ථික වර්ධනය ඉහළ නැංවීය.

IV. සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම:

A. උරුම අඩවිය:

නිසා වැව යනු එහි සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ආරක්ෂා කරන ලද නම් කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානයකි.

B. සංස්කෘතික උරුමය:

නිසා වැව පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයේ ජල කළමනාකරණයේ වැදගත්කම සහ රාජධානියේ සමෘද්ධියට ඇති සම්බන්ධය පිළිබිඹු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික උරුමයේ වැදගත් කොටසක් නියෝජනය කරයි.

V. සමකාලීන අදාළත්වය:

A. නවීන කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්:

කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා ජල කළමනාකරණයේ සහ වාරිමාර්ග පද්ධතිවල වැදගත්කම අවධාරනය කරමින් නිසා වැව නවීන කෘෂිකාර්මික භාවිතයන් අඛණ්ඩව දිරිමත් කරයි.

B. සංස්කෘතික සංචාරක:

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉපැරණි ඉංජිනේරු ආශ්චර්යයන් ගවේෂණය කිරීමට සහ කලාපයේ ඓතිහාසික උරුමය ගැන ඉගෙන ගැනීමට උනන්දු වන සංචාරකයින් සහ ඉතිහාස ලෝලීන් නිසා වැඩ ආකර්ෂණය කරයි.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. උරුම සංරක්ෂණය:

නිසා වැඩේ ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වැදගත්කම අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් සුරක්ෂිත වන බව සහතික කරමින් නිසා වැඩ සංරක්ෂණය කර ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

B. නිරසාර පිළිවෙත්:

කෘෂිකාර්මික හා පාරිසරික නිරසාරභාවය සඳහා ජල සම්පත් සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් නිරසාර ජල කළමනාකරණ පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සංරක්ෂණ මූලපිරීම් අරමුණු කරයි.

VII. නිගමනය:

ඓතිහාසික උරුමය සහ කෘෂිකාර්මික වැදගත්කම සහිත නිසා වැඩ ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාණ ඉංජිනේරු සහ ජල කළමනාකරණ කුසලතාවයේ කැපී පෙනෙන සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. අනුරාධපුර රාජධානිය පවත්වාගෙන ගිය සහ එහි ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට දායක වූ සශ්‍රීක ජලාශයක් ලෙස නිසා වැඩ සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වස්තුවක් ලෙස පවතී. මෙම පෞරාණික ආශ්චර්යය ආරක්ෂා කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම අනාගත පරම්පරාවන්ට අතීතයේ ජයග්‍රහණ අගය කිරීමට සහ

ඒවායින් ආශ්වාදයක් ලබා ගත හැකි බව සහතික කරයි. තිසා වැව සංස්කෘතික උරුමයේ චිරස්ථායී සංකේතයක් ලෙස අඛණ්ඩව පවතින බැවින්, එය ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්තිමත් අතීතය සහ භූමියේ ස්වභාවික සම්පත් හා කෘෂිකාර්මික බුද්ධිය සමඟ සදාකාලික සම්බන්ධතාවය සිහිපත් කිරීමක් ලෙස ඡේවය කරයි.

9. කළුදිය පොකුණ

කළුදිය පොකුණ, "කළු ජල පොකුණ" ලෙසද හැඳින්වේ, එය ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික අනුරාධපුර නගරයේ පිහිටා ඇති පුරාණ පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානයකි. අද්භූත කළු ජලය සහ සංකීර්ණ පාෂාණ කැටයම් සහිත මෙම සිත් ඇදගන්නා පොකුණ දිවයිනේ සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික

උරුමයන් තුළ අද්විතීය ස්ථානයක් දරයි. කළුදිය පොකුණ පුරාණ ශ්‍රී ලාංකේය ශිෂ්ටාචාරයේ දියුණු හඬවූයේ ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ කලාත්මක දීප්තිය පිළිබඳ සාක්ෂියක් වන අතර, එය එහි ප්‍රහේලිකා වමන්කාරයෙන් හා ඓතිහාසික වැදගත්කමෙන් නරඹන්නන් වශී කරවයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ පමණ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වැනි සියවස දක්වා බුදුදහමේ සහ සංස්කෘතියේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සමෘද්ධිමත් වූ අනුරාධපුරය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු අගනුවර ලෙස සේවය කළේය. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ, නගරය එහි වැසියන්ගේ දෛනික ජීවිතය සහ අධ්‍යාත්මික භාවිතයන් සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන විවිධ ආරාම සංකීර්ණ, ජලාශ සහ පොකුණු නැගීම දුටුවේය.

II. කළදිය පොකුණ අඩවිය:

A. පොකුණ සහ පාෂාණ කැටයම්:

කළදිය පොකුණ අද්භූත කළු ජලය සහිත කුඩා පොකුණකින් සහ අවට පාෂාණවල කැටයම් කරන ලද පාෂාණ කැටයම් කිහිපයකින් සමන්විත වේ. මෙම ස්ථානය පැරණි භික්ෂූන් වහන්සේලා භාවනා කිරීමට සහ ආගමික වතාවත් සඳහා භාවිතා කළ බවට විශ්වාස කෙරේ.

B. පාෂාණ වාසස්ථානය:

පොකුණට යාබදව, ස්වභාවික ගල් පර්වතයක් ඇත, එය භාවනා ස්ථානයක් ලෙස හෝ එම ස්ථානයට නිතර පැමිණෙන භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ නවාතැනක් විය හැකිය.

III. කළු ජලයේ වැදගත්කම:

A. භූ විද්‍යාත්මක පැහැදිලි කිරීම:

කළදිය පොකුණ ප්‍රදේශයේ ජලයේ ඇති කළු පැහැය අවට පාෂාණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සැලකෙන අතර එම ජලයට අදුරු පැහැය ලබා දෙන ස්වභාවික බනිජ සහ කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු වේ.

B. අධ්‍යාත්මික සංකේතවාදය:

කළදිය පොකුණෙහි කළු ජලය අධ්‍යාත්මික වැදගත්කමක් දරයි, එය සංශුද්ධතාවය සහ ස්වාභාවික මූලද්‍රව්‍ය සමඟ සම්බන්ධයක් සංකේතවත් කරයි. අද්විතීය වර්ණය වෙබ් අඩවියේ අහිරහස් වමන්කාරය සහ අධ්‍යාත්මික වාතාවරණයට එක් කරයි.

IV. හයිඩ්‍රොලික් ඉංජිනේරු විද්යාව:

A. ජල කළමනාකරණය:

කළදිය පොකුණ ඉදිකිරීම පුරාණ ශ්‍රී ලාංකීකයන්ගේ උසස් හයිඩ්‍රොලික් ඉංජිනේරු කුසලතාවයන් පෙන්නුම් කරයි. මෙම පොකුණ සැලසුම් කර ඇත්තේ වාරිමාර්ග සහ ආගමික වාරිතූ ඇතුළු විවිධ අරමුණු සඳහා වැසි ජලය රැස්කර ගබඩා කිරීම සඳහා ය.

B. වාස්තුවිද්‍යාත්මක දීප්තිය:

පොකුණේ ගල් බිත්ති සහ සංකීර්ණ පියවර මගින් පැරණි ශිෂ්ටාචාරයේ වාස්තුවිද්‍යාත්මක දීප්තිය පිළිබිඹු කරන අතර, ඉදිකිරීම් ශිල්පීය ක්‍රම පිළිබඳ ඔවුන්ගේ ප්‍රවීණත්වය ප්‍රදර්ශනය කරයි.

V. ආගමික සහ සංස්කෘතික වැදගත්කම:

A. පැවිදි පසුබැසීම:

කළදිය පොකුණ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ආරාම විවේකයක් ලෙස සේවය කළ අතර භාවනා කිරීමට සහ අධ්‍යාත්මික මෙතෙහි කිරීම සඳහා සන්සුන් පරිසරයක් ලබා දුන්නේය. පොකුණ සහ ඒ අවට ඇති පාෂාණ කැටයම් අනුරාධපුර පුරාණ සංඝාලාස සංකීර්ණය හා සම්බන්ධ වන්නට ඇත.

B. වාරිතීර සහ උත්සව:

වෙබ් අඩවියේ අධ්‍යාත්මික පරිසරයෙන් ඇඟවෙන්නේ එය ආගමික වාරිතූ වාරිතූ සහ උත්සව සඳහා භාවිතා කර ඇති අතර එහි සංස්කෘතික වැදගත්කම තවදුරටත් වැඩි දියුණු කළ හැකි බවයි.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. උරුම අඩවිය:

කළදිය පොකුණ යනු එහි සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ආරක්ෂා කරන ලද නම් කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානයකි.

B. සංරක්ෂණ උත්සාහයන්:

කළදිය පොකුණ සංරක්ෂණය කර ආරක්ෂා කර ගැනීමට උත්සාහ කර ඇති අතර, එම අඩවියේ ස්වභාව සෞන්දර්යය සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් ආරක්ෂා කිරීමට වගබලා ගනී.

VII. අධ්‍යාපනික සහ සංචාරක වටිනාකම:

A. පුරාවිද්‍යා ගවේෂණය:

කළදිය පොකුණ පුරාවිද්‍යාඥයින් සහ ඉතිහාසඥයින් සඳහා වටිනා අවබෝධයක් ලබා දෙන අතර, පුරාණ ශ්‍රී ලාංකේය ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ ගවේෂණ සඳහා අවස්ථා සලසා දෙයි.

B. සංචාරක ආකර්ෂණය:

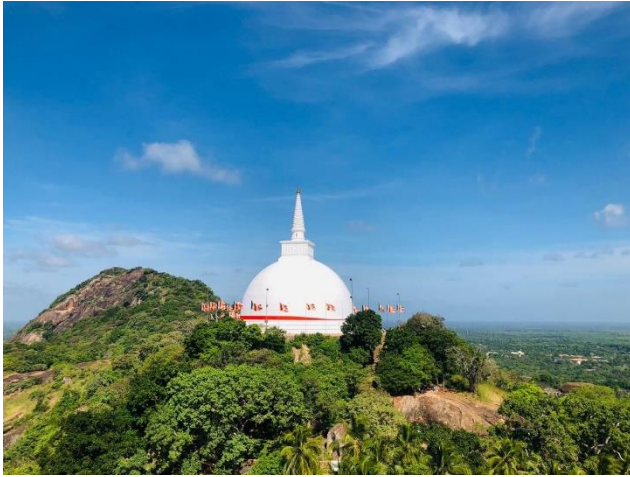
කළදිය පොකුණෙහි ඇති අද්භූත චිත්‍රකාරය සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම එය ආකර්ශනීය සංචාරක ගමනාන්තයක් බවට පත් කරයි, ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමයන් ගවේෂණය කිරීමට ලොව පුරා අමුත්තන් උනන්දු වෙයි

VIII. නිගමනය:

කළදිය පොකුණ, එහි අද්භූත කළු ජලය සහ සංකීර්ණ පාෂාණ කැටයම්, පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ දියුණු හඬිච්චොලික් ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ කලාත්මක දීප්තිය පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. පැවිදි පසුබැසීමක් සහ සංස්කෘතික ස්ථානයක් ලෙස, එය පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයේ අධ්‍යාත්මික හා වාස්තු විද්‍යාත්මක ජයග්‍රහණ නියෝජනය කරයි. මෙම අහිරහස් පොකුණ සංරක්ෂණය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම අනාගත පරම්පරාවන්ට අතීතයේ ආශ්චර්යයන් අගය කිරීමට සහ ඒවායින් ආශ්වාදයක් ලබා ගත හැකි බව සහතික කරයි. කළදිය පොකුණ සංස්කෘතික උරුමයේ චිරස්ථායී සංකේතයක් ලෙස අඛණ්ඩව පවතින බැවින්, එය ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්තිමත් අතීතය සහ භූමියේ ස්වාභාවික සම්පත් හා වාස්තු විද්‍යාත්මක ප්‍රතිභාව සමඟ සදාකාලික සම්බන්ධතාවය සිහිපත් කිරීමක් ලෙස සේවය කරයි.

10. මිහින්තලේ

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි අනුරාධපුර නගරය ආසන්නයේ පිහිටි මිහින්තලය, මෙරට බුදුදහමේ උපන් ස්ථානය ලෙස දිවයිනේ ඉතිහාසයේ සුවිශේෂී ස්ථානයක් ගනී. පුරාවෘත්ත හා අධ්‍යාත්මික වැදගත්කමකින් ඔබ්බට ගිය මිහින්තලය, ක්‍රිස්තු පූර්ව 3 වැනි සියවසේදී ඉන්දියාවේ අශෝක

අධිරාජයාගේ පුත්‍රයා වූ මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ විසින් ශ්‍රී ලංකාවට බුදුදහම හඳුන්වා දුන් පූජනීය කන්ද ලෙස පූජනීයත්වයට පත්වේ. සැලකිය යුතු වන්දනා ස්ථානයක් සහ බෞද්ධ ඉගෙනීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස, මිහින්තලය දිවයිනේ සංස්කෘතියට හා උරුමයට බුදුදහමේ ප්‍රගාඪ බලපෑම සිහිගන්වමින් ලොව සෑම අස්සක් මුල්ලක් නැරඹ බැතිමතුන් සහ අමුත්තන් ආකර්ෂණය කර ගනී.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

A. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ පැමිණීම:

පුරාණ වංශකතාවලට අනුව, අශෝක අධිරාජයාගේ පුත් මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ශ්‍රී ලංකාවට වැඩම කළේ පොසොන් පුර පසළොස්වක පොහෝ දිනක (ජූනි) ධර්මදූත පිරිසක් ද කැටුව ය. මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ සහ දේවානම්පිය තිස්ස රජු අතර හමුව සිදුවූයේ පුරාණ අනුරාධපුර නගරයට ආසන්නයේ පිහිටි මිහින්තලා කන්දේදීය.

B. දේවානම්පිය තිස්ස රජුගේ පරිවර්තනය:

මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ හමුවී උන්වහන්සේගේ බණ අසා දේවානම්පිය තිස්ස රජු සහ ඔහුගේ රාජ සභාව දැඩි සංවේගයට පත්ව බුදුදහම වැළඳ ගත්හ. මෙය ශ්‍රී ලංකාව කලාපයේ බෞද්ධ ඉගෙනීමේ හා සංස්කෘතියේ ප්‍රමුඛ මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් කරමින්, බුද්ධාගම සමඟ රටෙහි සම්බන්ධ වීමේ ආරම්භය සනිටුහන් කළේය.

II. අධ්‍යාත්මික වැදගත්කම:

A. ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධාගමේ උපන් ස්ථානය:

මිහින්තලය ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධාගමේ උපන් ස්ථානය ලෙස සලකනු ලබන අතර එය ලොව පුරා බෞද්ධයින්ට අත්‍යවශ්‍ය ස්ථානයක් බවට පත් කරයි. මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ආගමනයත්, රජුගේ ආගමනයත් සමඟ බුදුදහම දිවයිනේ ව්‍යාප්ත වීමට අඩිතාලම වැටුණි.

B. බෞද්ධ ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථානය:

මිහින්තලය පුරාණ කාලයේ බෞද්ධ ඉගෙනීමේ හා පවිදි ක්‍රියාකාරකම්වල වැදගත් මධ්‍යස්ථානයක් විය. දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් සහ ඉන් ඔබ්බට විද්වතුන්, හික්ෂුන් වහන්සේලා සහ වන්දනාකරුවන් ආකර්ෂණය කර ගනිමින් ආරාම සහ ආගමික ව්‍යුහයන් කන්ද මත පිහිටුවන ලදී.

III. වාස්තුවිද්‍යාත්මක හා පුරාවිද්‍යා ආශ්‍රිතයන්:

A. අම්බස්ඵල වෛත්‍ය:

මිහින්තලාවේ ඇති එක් වැදගත් නිර්මාණයක් වන්නේ මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ දේවානම්පිය තිස්ස රජු හමුවීම සිදුවූ ස්ථානය ලෙස සැලකෙන අම්බස්ඵල වෛත්‍යයි. වෛත්‍යයේ සරල සැලසුම සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම වන්දනාකරුවන්ගේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කරයි.

B. ආරාධනා ගල:

මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ දේවානම්පිය තිස්ස රජුට ප්‍රථම වරට මුණගැසුණු ස්ථානය යැයි විශ්වාස කෙරෙන මිහින්තලාවේ කැපී පෙනෙන අංගයක් වන ආරාධනා ගල නොහොත් "භාවනා පර්වතය" වේ. එය අතීතය සමඟ අධ්‍යාත්මික සම්බන්ධයක් අපේක්ෂා කරන අමුත්තන් සඳහා භාවනාව සහ මෙතෙහි කිරීම සඳහා ස්ථානයකි.

IV. වන්දනා ගමනාන්තය:

A. පොසොන් පෝය:

මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ආගමනය සහ දිවයිනට බුදුදහම හඳුන්වාදීම සිහිපත් කරන පොසොන් පුර පසළොස්වක පොහොය ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ ජනතාවට සුවිශේෂී ආගමික උත්සවයකි. මෙම කාලය තුළ වන්දනාකරුවන් දහස් ගණනක් මිහින්තලාවට පැමිණ වන්දනාමාන කිරීමට සහ ආගමික කටයුතුවලට සහභාගී වේ.

B. බැහිරීමකින් තොරව රැස්වීම:

වසර පුරා, මිහිනිතලය ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන් ඔබ්බෙන් විවිධ ප්‍රදේශවලින් වන්දනාකරුවන් සහ බැහිරීමකින් තොරව ආකර්ෂණය කරයි. වෙබ් අඩවියේ ඇති සන්සුන් වාතාවරණය සහ අධ්‍යාත්මික වැදගත්කම එය ආශීර්වාද සහ අධ්‍යාත්මික වර්ධනය අපේක්ෂා කරන්නන් සඳහා සොයන ගමනාන්තයක් බවට පත් කරයි.

V. සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. සංස්කෘතික උරුමය:

මිහිනිතලය යනු එහි සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ආරක්ෂා කරන ලද නම් කරන ලද පුරාවිද්‍යා භූමියකි.

B. සංරක්ෂණ උත්සාහයන්:

මිහිනිතලා භූමියේ ස්වභාවික සුන්දරත්වය සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම ආරක්ෂා කර ඇති බව තහවුරු කරමින් මිහිනිතලය සංරක්ෂණය කර ආරක්ෂා කිරීමට කටයුතු කර ඇත

VI සමකාලීන අදාළත්වය:

A. සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවය:

මිහිනිතලය ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවයේ සහ බුදුදහමට එහි ගැඹුරින් මුල් බැසගත් සම්බන්ධයේ සංකේතයක් ලෙස පවතී.

B. සංචාරක හා අධ්‍යාපනය:

මිහින්නලය අධ්‍යාපනික සම්පතක් ලෙස සේවය කරන අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ අතීතයේ ඓතිහාසික හා අධ්‍යාත්මික පැතිකඩ ගවේෂණය කිරීමට සිසුන්ට සහ විද්වතුන්ට අවස්ථාව සලසා දෙයි.

VII. නිගමනය:

බුදුදහම ශ්‍රී ලංකාවට වැඩිම කළ පූජනීය කන්ද වන මිහින්නලය බෞද්ධ ජනතාවගේ මෙන්ම ඉතිහාස ලෝලීන්ගේ හදවත් තුළ සුවිශේෂී ස්ථානයක් ගනී. දිවයිනේ බුද්ධාගමේ උපන් ස්ථානය ලෙස, එය ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතියට සහ උරුමයට ආගමේ ප්‍රගාඪ බලපෑම නියෝජනය කරයි. මෙම පෞරාණික ස්ථානය සංරක්ෂණය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම අනාගත පරම්පරාවන්ට එහි ඓතිහාසික හා අධ්‍යාත්මික වැදගත්කම අගය කිරීමට සහ ආස්වාදයක් ලැබීමට හැකි බව සහතික කරයි. මිහින්නලය සංස්කෘතික උරුමයේ සදානනික සංකේතයක් ලෙස පවතින බැවින්, එය ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්තිමත් අතීතය සහ බුදුදහමට එහි සදාකාලික සම්බන්ධය සහ දිවයිනේ සංස්කෘතික හා ආගමික අන්‍යෝන්‍යතාවයට එහි ප්‍රගාඪ බලපෑම සිහිපත් කිරීමක් ලෙස සේවය කරයි.

11. පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය

පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි සංස්කෘතික උරුමයේ නිධානයක් ලෙස පවතී. ඓතිහාසික පුරවරයේ හදවතෙහි පිහිටා ඇති මෙම කෞතුකාගාරය අනුරාධපුරයේ කලක් සමෘද්ධිමත් වූ පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයට අයත් පුරාවස්තු, ධාතු සහ පුරාවිද්‍යාත්මක සොයාගැනීම් වලින් සමන්විත විවිධ හා පොහොසත් එකතුවකි. ශ්‍රී

ලංකාවේ වැදගත්ම පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානවලින් එකක් ලෙස, කෞතුකාගාරය අපගේ මුතුන් මිත්තන්ගේ ජීවිත, සිරිත් විරිත් සහ ජයග්‍රහණ පිළිබඳ සිත් ඇදගන්නාසුළු අවබෝධයක් ලබා දෙයි, දිවයිනේ ඓතිහාසික පරිණාමය සහ සංස්කෘතික විවිධත්වය පිළිබඳ අපගේ අවබෝධය පොහොසත් කරයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

ක්‍රිස්තු පූර්ව 4 වැනි සියවසේ පමණ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ 11 වැනි සියවස දක්වා බුදුදහමේ සහ සංස්කෘතියේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සමෘද්ධිමත් වූ අනුරාධපුරය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු අගනුවර ලෙස සේවය කළේය. මෙම නගරය රාජවංශ කිහිපයක නැගීම සහ වැටීම දුටු අතර, එය යුනෙස්කෝ ලෝක උරුම අඩවියක් ලෙස පවතී, එහි සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික වැදගත්කම ආරක්ෂා කරයි.

II. අනුරාධපුර පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය:

A. කාර්යභාරය සහ අරමුණ:

අනුරාධපුර පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය පුරාණ නගරය සහ ඒ අවට ඇති පුරාවිද්‍යා නිධන් සංරක්ෂණය කිරීම, අධ්‍යයනය කිරීම සහ ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

B. පුරාණ කෞතුක වස්තු භාරකරු:

කෞතුකාගාරය අනුරාධපුරයේ සහ ඒ අවට ප්‍රදේශවල පුරාවිද්‍යා කැණීම්වලදී සොයා ගන්නා ලද කෞතුක වස්තු, ධාතු සහ වස්තූන් භාරකරු ලෙස සේවය කරයි.

III. ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සහ කෞතුක භාණ්ඩ:

A. මැටි භාණ්ඩ සහ පිඟන් භාණ්ඩ:

කෞතුකාගාරය පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ද්‍රව්‍යමය සංස්කෘතිය නියෝජනය කරන විවිධාකාර මැටි භාණ්ඩ සහ පිඟන් භාණ්ඩ එකතුවක් ඇත.

B. මූර්ති සහ පිළිම:

බුද්ධ ප්‍රතිමා, දේව රූප සහ රාජකීය රූප ඇතුළු පුරාණ මූර්ති සහ ප්‍රතිමා දිවයිනේ ශිල්පීන්ගේ කලාත්මක විශිෂ්ටත්වය විදහා දක්වයි.

C. ශිලා ලේඛන සහ අභිලේඛන:

ගල් හා ලෝහ මත ඇති ශිලා ලේඛන සහ අභිලේඛන පුරාණ ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ වටිනා ඓතිහාසික හා භාෂාමය අවබෝධයක් සපයයි.

D. කාසි සහ මුදල්:

කෞතුකාගාරයේ එකතුවට පෞරාණික කාසි සහ මුදල් ඇතුළත් වන අතර, දිවයිනේ ආර්ථික ඉතිහාසය සහ වෙළඳ ජාලයන් පිළිබඳ සොයා බැලීම් ඉදිරිපත් කරයි.

IV. පුරාණ ශිෂ්ටාචාරය අවබෝධ කර ගැනීම:

A. සමාජ හා ආගමික පිළිවෙත්:

පුරාවිද්‍යාත්මක කෞතුක වස්තු පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ව්‍යුහය, ආගමික පිළිවෙත් සහ සිරිත් විරිත් පිළිබඳ අවබෝධයක් සපයයි.

B. වෙළඳ සහ වාණිජ:

කෞතුකාගාරයේ ඇති පුරාවස්තු පුරාණ ශ්‍රී ලංකාව සහ අනෙකුත් ගිණිවාරි අතර වෙළඳ සබඳතා සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සාක්ෂි සපයයි.

V. ඓතිහාසික පර්යේෂණ සහ අර්ථ නිරූපණය:

A. බහුවිධ අධ්‍යයන:

කෞතුකාගාරය පුරාවිද්‍යාඥයින්, ඉතිහාසඥයින්, වාග් විද්‍යාඥයින් සහ වෙනත් ප්‍රවීණයන් සම්බන්ධ කරගනිමින් බහුවිධ පර්යේෂණ සඳහා සහාය දක්වයි.

B. උත්සාහයන්:

කෞතුක වස්තු ඒවායේ ඓතිහාසික සන්දර්භය සහ සංස්කෘතික වැදගත්කම ප්‍රකාශ කරන ආකාරයෙන් අර්ථ නිරූපණය කිරීමේදී සහ ඉදිරිපත් කිරීමේදී භාරකරුවන් තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

VI සංරක්ෂණය සහ සංරක්ෂණය:

A. ප්‍රභවය සහ සන්දර්භය:

කෞතුකාගාරය කෞතුක භාණ්ඩවල සන්දර්භීය වැදගත්කම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මූලාරම්භය සංරක්ෂණයට ප්‍රමුඛත්වය දෙයි.

B. සංරක්ෂණ උත්සාහයන්:

කෞතුකාගාරයේ ඇති කෞතුක වස්තු සංරක්ෂණය කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා විශේෂිත රැකවරණයක් සහ අනාගත පරම්පරාවන් සඳහා ඒවා ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ උත්සාහයන් අවශ්‍ය වේ.

VII. අධ්‍යාපනික සහ සංචාරක වටිනාකම:

A. අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්:

පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය පුරාණ ඉතිහාසය ගවේෂණයට නරඹන්නන් සම්බන්ධ කරවන අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් සහ අන්තර්ක්‍රියාකාරී ප්‍රදර්ශන ඉදිරිපත් කරයි.

B. සංස්කෘතික සංචාරක:

කෞතුකාගාරය ලොව පුරා සිටින සංචාරකයින් සහ ඉතිහාස ලෝලීන් ආකර්ෂණය කරයි, දිවයිනේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දෙයි.

VIII. සමකාලීන අදාළත්වය:

A. සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවය:

අනුරාධපුර පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික අන්‍යෝන්‍යතාවයේ සහ ඓතිහාසික උරුමයේ සංකේතයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

B. දැනුවත් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම:

ශ්‍රී ලංකාවේ පුරාණ ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ ජාතියේ සංස්කෘතික උරුමය පිළිබඳ අභිමානය පෝෂණය කිරීම සඳහා කෞතුකාගාරය තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

IX. නිගමනය:

අනුරාධපුර පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය ශ්‍රී ලංකාවේ පොහොසත් සංස්කෘතික උරුමය සහ ඓතිහාසික පරිණාමය පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. අනුරාධපුරයේ සමෘද්ධිමත් වූ පුරාණ ශිෂ්ටාචාරයේ කෞතුක වස්තු සහ ධාතු භාරකරු ලෙස,

කෛතුකාගාරය දිවයිනේ අතීතය පිළිබඳ අගනා අවබෝධයක් ලබා දෙයි. එහි ප්‍රදර්ශන සහ කෛතුක වස්තු හරහා, එය අපගේ මුතුන් මිත්තන්ගේ ජයග්‍රහණ සහ සම්ප්‍රදායන් සමරමින් අපගේ මූලයන් වෙත අපව සම්බන්ධ කරයි. අපි මෙම ආයතනයට දිගටම අගය කරමින් සහ සහයෝගය දක්වන විට, පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ජීවමානව හා ඉදිරි පරම්පරාවන්ට ප්‍රවේශ විය හැකි බවට අපි සහතික වෙමු. අනුරාධපුර පුරාවිද්‍යා කෛතුකාගාරය අපගේ සාමූහික මානව උරුමයේ වැදගත්කම අවධාරනය කරමින් දැනුමේ සහ අගය කිරීමේ ආලෝකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

12. ජාතික නාමල් උයන

ජාතික නාමල් උයන, ජාතික යකඩ වනාන්තරය ලෙසින් ද හඳුන්වනු ලබන අතර, එය

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටා ඇති සුවිශේෂී සහ සැලකිය යුතු ස්වභාවික නිධානයකි. දිවයිනේ මධ්‍යම පළාතේ පිහිටා ඇති මෙම වන රක්ෂිතය එහි පැරණි යකඩ ගස් (Mesua ferrea) සහ විවිධ ජෛව විවිධත්වය සඳහා ප්‍රසිද්ධය. ජාතික

උරුමයක් ලෙසත්, දිවයිනේ පැරණිතම සහ විශාලතම යකඩ දැව වනාන්තරවලින් එකක් ලෙසත්, ජාතික නාමල් උයන පාරිසරික හා සංස්කෘතික වැදගත්කමකින් යුක්ත වන අතර, එහි ස්වභාවික තේජස සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම සමඟ ලොව පුරා නරඹන්නන් ආකර්ෂණය කරයි.

I. ඓතිහාසික පසුබිම:

A. බෞද්ධ ඉතිහාසයේ වැදගත්කම:

ජාතික නාමල් උයන වසර 2000කට වඩා පැරණි වන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ ඉතිහාසයේ ඓතිහාසික වැදගත්කමක් දරයි. දේවානම්පිය තිස්ස රජුගේ පාලන සමයේදී (ක්‍රි.පූ. 3 වන සියවස) මෙම වනය හික්ෂුන් වහන්සේලා සඳහා වන අභයභූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර එය ලෝකයේ සංරක්ෂණය කළ බවට වාර්තා වී ඇති පැරණිතම අවස්ථාවන්ගෙන් එකක් බවට පත් විය.

B. පිරිහීම සහ ප්‍රතිසාධනය:

සියවස් ගණනාවක් පුරා ජාතික නාමල් උයන වනාන්තර විනාශයෙන් සහ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම්වලින් තර්ජනවලට මුහුණ දුන්නේය. කෙසේ වෙතත්, සංරක්ෂණ ප්‍රයත්නයන් සහ ප්‍රතිසංස්කරණ මූලපිරීම් හරහා, වනාන්තරය ආරක්ෂා කර අනාගත පරම්පරාව සඳහා සංරක්ෂණය කර ඇත.

II. පාරිසරික විවිධත්වය:

A. අයන්වුඩ් ගස්:

ඝන දැව සහ කල්පැවැත්ම සඳහා ප්රසිද්ධ වී ඇති එහි ප්රමුඛ විශේෂය වන යකඩ ගස් නිසා වනාන්තරය නම් කර ඇත. මෙම තේජාන්විත ගස් මීටර් 40 ක් පමණ උසට වැඩෙන අතර වනාන්තර පරිසර පද්ධතිය පවත්වාගෙන යාම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

B. විවිධ ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ:

ජාතික නාමල් උයන ආවේණික සහ වදවී යාමේ තර්ජනයට ලක් වූ විශේෂ ඇතුළු විවිධ ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ රැසකට නිවහන වේ. වනාන්තරයේ පොහොසත් ජෛව විවිධත්වය නිසා එය ස්වභාව ලෝලීන්ට සහ පර්යේෂකයන්ට තෝරාගන්නා ලද පත් කරයි.

III. සංරක්ෂණ උත්සාහයන්:

A. ආරක්ෂිත ප්‍රදේශය:

ජාතික නාමල් උයන 2008 වසරේදී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබුවේ එහි පාරිසරික වැදගත්කම සහ එය සංරක්ෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුනාගෙනය.

B. නැවත වන වගාව සහ පුනරුත්ථාපනය:

වනාන්තරයේ විනාශයට පත් වූ ප්‍රදේශ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ එහි විවිධ ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සංරක්ෂණ සංවිධාන නැවත වන වගා සහ පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන් ආරම්භ කර ඇත.

IV. සංස්කෘතික හා ආගමික වැදගත්කම:

A. බෞද්ධ උරුමය:

ජාතික නාමල් උයන බුද්ධාගම සමඟ ඇති ඓතිහාසික සම්බන්ධය එහි සංස්කෘතික වැදගත්කම වැඩි කරයි. සහසු දෙකකට වැඩි කාලයක සිට බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ආධ්‍යාත්මික පසුබැසීමේ ස්ථානයක් වූ මෙම වනය.

B. පුරාවිද්‍යා ස්ථාන:

වනාන්තරය තුළ පුරාණ නටඹුන් සහ පුරාණ කාලයේ සිට පැවත එන ශිලා ලේඛන ඇත, එය කලාපයේ ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික අතීතය දෙස බැලීමේ සපයයි.

V. තිරසාර සංචාරක:

A. පරිසර සංචාරක:

ජාතික නාමලේ උයන වනාන්තරයේ ස්වභාවික සුන්දරත්වය සහ ජෛව විවිධත්වය අත්විඳීමට අපේක්ෂා කරන පරිසර සංචාරකයින් සහ ස්වභාව ලෝලීන් ආකර්ෂණය කරයි.

B. වගකීම් සහිත පැමිණීම:

පරිසරයට සහ වන ජීවීන්ට අවම බලපෑමක් ඇති කිරීම සඳහා වනාන්තරයේ සංචාරක ව්‍යාපාරය වගකීමෙන් කළමනාකරණය කෙරේ.

VI අධ්‍යාපනය සහ පර්යේෂණ:

A. ස්වභාව සංරක්ෂණය:

ජාතික නාමලේ උයන සංරක්ෂකයින් සඳහා අධ්‍යාපනික සම්පතක් ලෙස සේවය කරන අතර ස්වභාවික පරිසර පද්ධති පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ අවබෝධය සඳහා අවස්ථා සලසා දෙයි.

B. පාරිසරික දැනුවත්භාවය:

වනාන්තරය නරඹන්නන් සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් අතර පාරිසරික දැනුවත්භාවය ප්‍රවර්ධනය කරයි, ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වගකිවයුතු ක්‍රියාමාර්ග දිරිමත් කරයි.

VII. අභියෝග සහ අනාගත අපේක්ෂාවන්:

A. වන විනාශය:

සංරක්ෂණ ප්‍රයත්නයන් තිබියදීත්, වනාන්තරය නීතිවිරෝධී ලෙස දැව කැපීමෙන් සහ ආක්‍රමණයෙන් අභියෝගවලට මුහුණ දෙන අතර, එහි අඛණ්ඩතාව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා අඛණ්ඩව සෝදිසියෙන් සිටීම අවශ්‍ය වේ.

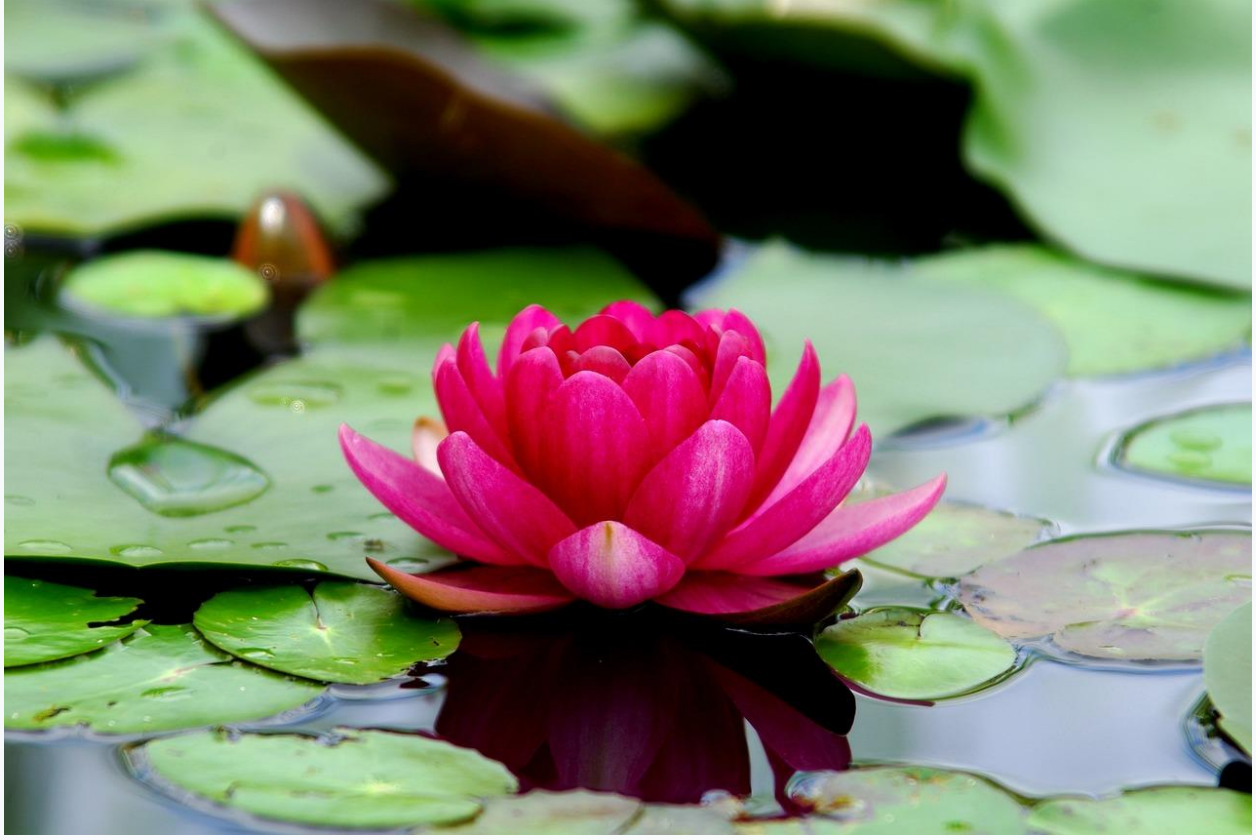
B. තිරසාර කළමනාකරණය:

අනාගත පරපුර සඳහා ජාතික නාමල් උයනෙහි පාරිසරික සමතුලිතතාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා තිරසාර වන කළමනාකරණ පිළිවෙත් ඉතා වැදගත් වේ.

VIII. නිගමනය:

ජාතික නාමල් උයන, ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික යකඩ වනාන්තරය, දිවයිනේ පොහොසත් පාරිසරික විවිධත්වය සහ සංස්කෘතික උරුමය පිළිබඳ සාක්ෂියක් ලෙස පවතී. රටේ පැරණිතම සහ විශාලතම යකඩ දැව වනාන්තරවලින් එකක් ලෙස, එය එහි ස්වභාවික තේජස සහ ඓතිහාසික වැදගත්කම සමඟ අමුත්තන් ආකර්ෂණය කරයි. සංරක්ෂණ ප්‍රයත්නයන් සහ වගකීම් සහිත සංචාරක ව්‍යාපාරය තුළින් ජාතික නාමල් උයන අපගේ ස්වභාවික උරුමයන් සුරැකීමට සහ පාරිසරික දැනුවත්භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ආශ්වාදයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. මෙම අගනා පරිසර පද්ධතිය ආරක්ෂා කර ගැනීමෙන්, අනාගත පරපුරට ජාතික නාමල් උයනේ ආශ්වර්ෂයන් ගැන විස්මයට පත් කිරීමටත්, අපේ පෘථිවියේ ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම අගය කිරීමටත් අපි සහතික වෙමු.

නිමි.

Team Members

- Rashmika Viraj
- Thilini Rukshanthi
- Shashini Sithara
- Samadhi kavindhya
- Kalpani Rashibrabha
- Thakshila Gihani